

Taip Lietuvoje persekioja mūsų studentus

(Mūsų bendradarbio iš anapus geležinės uždangos)

Vilniuje išeinąs lenkų kalba laikraštis "Czerwony Sztandar" dėdo straipsnį "Apie tuos, kurie mums trugdo gyventi ir dirbti". Straipsnyje pasakyta, kad Vilniaus Valstybiniam Kapsuko Vardo Universitete 3340 studentų tarpe, atsiranda asmenų, kurių interesai ir pažiūros visai nesutampa su jų draugų interesais ir pažiūromis.

Tie asmenys, kurie straipsny palyginti su piktžolėmis, nenori žiūrėti tarybinės tikrovės, nei didelių gražių idealų, nei kilnaus, milžiniško tarybinės tautos darbo.

Kai kurie studentai per ištisas dienas sėdi prie radijo aparatų, klausydamai užsienų pranešimų, kurie purvais apdrabsto tarybinius žmones ir jų darbą statant komunizmą, iškraipo taikingą tarybinio krašto politiką, pasakoja nesamones apie mūsų gyvenimą.

Radijo pranešimų įtakoje kai kurie studentai yra linkę išpūsti kai kuriuos trūkumus, klaidas ir prasižengimus, kuriuos partija ir vyriausybė drąsiai demaskuoja ir su kuriais veda ryžtingą kovą.

Straipsnis kaip vieną iš tų metų skleidėją (Amerikos Balso, Laisvosios Europos ir BBC) išvardina trečiojo kurso teisininką studentą Vidmantą Mikoliūną. Laikraštis smerkia studentus — Sabaitį, Vaitekaitį, Punklevičių, Judėną ir kitus, kurie jo įtakoje pradėjo klausyti autitarybinius pranešimus. Taip pat pasmerkti visi tie, kurie nesipriešino Mikoliūno veiklai, laikydami jį didvyriu ir drąsoliu.

Laikraštis aštriai kritikuoja tris teisių fakulteto studentus, kurie tuo metu kai visą pažangioji žmonija su baime sekė

vengrų tragedijos eigą, kasdieną ateidavo į universitetą ir sekdamai Laisvosios Europos pranešimus, kartojo, kad fašistinės riaušės Vengrijoje, tai esanti revoliucija, gi Horty šalininkų — niekšų žvėriškumas esąs Vengrijos darbo žmonių kova dėl demokratijos.

Kaip toliau rašo Vilniuje lenkų kalba leidžiamas laikraštis, tuo metu, kai visa tarybinė tauta piktai pasmerkė agresiją Egipte, kai mūsų mintys buvo drauge su didvyriška Egipto tauta, kovojusia už savo laisvę ir nepriklausomybę, chemijos fakulteto studentai šapiro ir Faicelsonas net bandė pateisinti intervenciją prieš Egiptą.

Laikraštis taip pat smarkiai puolė Vilniaus Universiteto komjaunimo ir partines organizacijas, kurios ilgai nesipriešino melų ir šmeižtų skleidimui, kurį atliko Mikoliūno tipo pusgalviai, kurie diena iš dienos buvo vis labiau įkirus.

Red. Pastaba. Kiek sutrumpintai atpasakojom žinią iš Vilniaus, kaip ją paskelbė "Czerwony Sztandar". Atpasakojom ir tuos grubius komunistinius kaltinimus.

Prie šio straipsnio platesni komentarai nereikalingi. Ir taip aišku, kad tie vyrai, kurie straipsnyje paminėti, skirti komunistų sunaikinimui.

Negi arabai atmes jiems tiesiamą ranką

Marshallio planas daug Europos tautų pastatė ant kojų. Iš didžiausių amerikietišku atsargų tada plaukė į Europą įvairios prekės, maistas ir mašinos. Ilgatermininės arba negrąžinamosios paskolos daugeliui Europos valstybių padėjo patvarkyti jų biudžetus ir finansus.

Amerikoniškoji pagalba daugelį valstybių ištraukė iš pokarinės katastrofos, sykiu ir grobuoniškam maskviniam imperializmui sudarė rimtą kliūtį. Iš eilės buvo prieita ir prie Vakarų Europos gynimosi jėgų prieš Maskvos agresiją organizavimo ir joms bendros vadovybės sudarymo.

Praeitų metų pabaigoje, Vid. Rytuose, po naftos statinėmis buvo padėtos parako statinės. Trijų valstybių ten pradėtas karo veiksmus sekmingai sustabdė Vašingtonas, bet tame rajone visų įsisėnėjusių skaudulių ir problemų, nepaprastai svarbiame pasauliui rajone, nepašalino. Todėl buvo išdirbtas planas ir jis pavadintas Eisenhowerio doktrina.

Tas planas numato:

Kongresas įgalioja Prezidentą panaudoti JAV kariuomenę ginant kiekvieną tautą Art. Rytų rajone, jei iš tarptautinio, Maskvos kontroliuojamo komunizmo valstybės grėstų teritorijai ar nepriklausomybei atviras užpuolimas ir kad pavojuje esančioji tauta tos pagalbos pati paprašys.

J. A. Valstybės glaudžiai bendradarbiaus ir kiekvienai Art. Rytų tautai padės jų ūkiniuose reikaluose;

ta, kovojusia už savo laisvę ir nepriklausomybę, chemijos fakulteto studentai šapiro ir Faicelsonas net bandė pateisinti intervenciją prieš Egiptą.

Laikraštis taip pat smarkiai puolė Vilniaus Universiteto komjaunimo ir partines organizacijas, kurios ilgai nesipriešino melų ir šmeižtų skleidimui, kurį atliko Mikoliūno tipo pusgalviai, kurie diena iš dienos buvo vis labiau įkirus.

Red. Pastaba. Kiek sutrumpintai atpasakojom žinią iš Vilniaus, kaip ją paskelbė "Czerwony Sztandar". Atpasakojom ir tuos grubius komunistinius kaltinimus.

Prie šio straipsnio platesni komentarai nereikalingi. Ir taip aišku, kad tie vyrai, kurie straipsnyje paminėti, skirti komunistų sunaikinimui.

JAV vyriausybė išdirbs "karinės pagalbos programą ir toje kryptyje bendradarbiaus su kiekviena tauta, arba tautų grupe, kurios tokios pagalbos pageidauja; Minimios pagalbos tikslams Prezidentas įgaliojamas išleisti 400 milijonų dol. per du metus.

Tą planą paskelbiant Prezidentas priminė, kad JAV užtikrinamos visame pasaulyje laisvės neša ir pasaulinę atsakomybę.

Už susidariusią pavojingą situaciją Vid. Rytuose, Prezidentas meta kaltę Sov. Sąjungai, kuri savo imperialistiniams tikslams nori sukomunistinti tą rajoną, kad vėliau įsivaldėtų ir visame pasaulyje.

Yra žinoma, kad Vid. Rytų rajone yra trys ketvirtadaliai visos naftos atsargų, kurios turi gyvybinę reikšmę visai Europai ir daugeliui Azijos ir Afrikos kraštų. Tų kraštų gerbuvis ir išsivystymas priklauso nuo ramaus eksploatavimo ir transporto.

Smulkiai išnagrinėję Eisenhowerio doktriną, atrodo, kad visi su ja turėtų sutikti. Bet yra ir nusistatę ir prieš ją dėl kitų priežasčių.

JAV piliečiai išaugę demokratijoje ir laisvėje, tą laisvę brangina, todėl nepalankiai atsiliepia apie arabų šoko pasaulio feodalių valdovus. Ir čia JAV Prezidentas turėjo panaudoti visą savo autoritetą, kad nors iš dalies palažūt tuos amerikoniškos visuomenės nusistatymus. Siekiant savo vyriausių tikslų, Prezidentas išėjo sutikti savo svetį karalių Saudą daug toliau, negu numato diplomatinės taisyklės. Iš to galima spręsti, kokią didelę svarbą JAV Prezidentas skiria savosios doktrinos įgyvendinimui.

Iš kitos pusės nepalankus nusistatymas reiškiasi ir Art. Rytų tautose. Nereikia pamiršti, kad visi art Rytai priklausė Turkijos Otomanams, kuri pirmajame pasauliniame kare kovojo Vokietijos ir Austrijos pusėje. O karą pralaimėjus, ant visų Vid. Rytų savo rankas užmetė Anglija.

Iki antrojo pasaulinio karo Anglija ten gyvenančių tautų nejungė, bet jas dar skaldė, žinodama, kad nacionalizmas yra kolonializmo didžiausias priešas. Užtat susilaukė didelės reakcijos arba net neapykantos. Tikruoju pavydžiu buvo Egipto prez. pulk. Nassero pareiškimas, kada Anglija, Prancūzija ir Izraelis suaruosė ginkluotą užpuolimą. Jis tada pareiškė, kad čia prikišo

Tautinė Sąjunga reikalauja atitaisyti netaktą

Tautinės Sąjungos Centro Vairya parašė BALF pirlininkui kan. J. B. Končiui raštą, kuriame sako:

Didžiai Gerbiamas Pirmininke, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Vairya nuodugniai susipažinusi su seimo, įvykusio Detrote lapkričio 23-24 dd. 1956 m. eiga bei nutarimais, randa reikalo Tamstai kaip BALFo Pirmininkui ir visai Valdybai pareikšti:

Tamstos, kaip BALFo Pirmininko kategoriškas reikalavimas pašalinti iš BALFo direktorių sąstato vieną iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovų ir vieną iš BALFo steigėjų adv. Antaną Olį, yra vienašališkas Tamstos aktas, nukreiptas prieš Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą.

Tamstos, kaip BALFo Pirmininko kategoriškas reikalavimas neįsileisti adv. Antano Olį, kaip Tautinės Sąjungos atstovo į BALFo direktorių sąstatą, yra aiškus suardymas BALFe buvusios vienybės ir grupių sklandaus bendradarbiavimo pagrindo, kurio BALFas iki šiol laikėsi. Tai reiškia sunaikinimą tokio pagrindo, kuris iki šiol taip sekmingai tarnavo visų lietuvių šalpos tikslams, kurie visados buvo ir palaika brangūs Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai.

Todėl Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba nutarė:

1. Pareikšti BALFo Pirmininkui Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu protestą dėl jo kategoriško reikalavimo neįsileisti į BALFo direktorių sąstatą adv. Antano Olį.

2. Reikalauti BALFo Pirmininką atstatyti BALFe buvusią visų grupių bendradarbiavimo tradiciją ir grąžinti adv. Antaną Olį į BALFo direktorių sąstatą.

3. Iki bus atstatyta sulaužyta grupių bendradarbiavimo tradicija, laikinai suspenduoti BALFo direktorių sąstato Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovaujančius žmones: J. Ginkų, N. Rastenį, A. S. Trečioką ir J. Valaitį.

4. Taip pat Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga mano, kad ir ateityje nebūtų laužoma ar kitaip pažeidžiama buvusi bendradarbiavimo tradicija, kuri sudaro palankias sąlygas vieningai dirbti visoms grupėms svarbų šalpos darbą.

savo rankas "imperialistai amerikiečiai". Mat, tada diktatorius dar neatskirdavo amerikiečių nuo anglių. Atrodo, kad Egipto diktatorius dabar jau amerikietiška politiką atskiria nuo angliškosios.

JAV Prezidentas su valstybės sekretoriumi Dullesu ėmėsi "švelnios misijos", kad karalių Saudą patrauktų savo pusėn, kaip sikrtingos amerikietiškos (ne angliškos) politikos įrankį, per kurį prieis ir prie kitų arabų tautų.

Gal tas žingsnis, mūsų akyse gimstančio naujo laisvojo pasaulio arabų galvosena pakeis, bus sudarytas Eisenhowerio plano realizavimui didelis prietiltis, iš kurio užkirs kelią į Vid. Rytus sovietinei įtakai, pakels tame rajone žmonių pragyvimo lygį, suvienys juos bendriems tikslams.

K. M. J. Sarūnas

Šešių Europos valstybių ministrai pirmininkai Paryžiuje svarstė didesnio bendradarbiavimo klausimus. Iš kairės: Belgijos Van Ackers, Vokietijos K. Adenaueris, Prancūzijos G. Mollet, Italijos A. Segni, Olandijos W. Drees ir Luxemburgo J. Beck.

Komunistų suorganizuotas streikas Vokietijai labai brangiai kaštavo

Vasario mėn. 15 d. Vokietijoje baigėsi didžiausias ir ilgiausias užsitęsęs po paskutinio karo streikas. 35.000 metalo pramonės darbininkų "ilsėjosi" 115 dienų, atnešdami valstybei 300.000.000 DM nuostolių. Tačiau apie šį streiką nebuvo plačiai kalbama ir visą laiką stengėsi jį tyliai, bei atsargiai baigti.

Kodėl taip elgtasi, tartum su įdužusiu kiaušiniu ir iš viso dėlko šis streikas kilo, ko norima buvo juo pasiekti?

Pereitų metų spalio mėn. pradžioje metalo pramonės darbininkams buvo pakeltas atlyginimas, be to darbo savaitė sutrumpinta trim valandom. Atrodė, visi turėtų būti tuo patenkinti ir džiaugtis vis gerėjančiu gyvenimu. Tačiau nepaėjo nei trys savaitės ir didysis streikas prasidėjo.

Rimti ūkio politikos specialistai buvo nuomonės, jog čia savo nagus bus prikišę komunistai. Vėliau daug davinį tai patvirtino.

Streikuota tik šlezvig-Holsteino provincijoje, neturtingiausioje visoj Vokietijoje, kur metalo pramonė sukoncentruota k. a. s. u. d. e. l. e s. e. įmonėse. Patogi veikimo dirva uždarytajai komunistų partijai.

Profesinių sąjungų vadovybė nėra komunistų rankose, bet daugelyje įmonių jie turi svarų žodį darbininkų tarpe, ypač mažiau išsilavinusiųjų. O ar daug čia

reikia žmonėms sukiršinti? Paagitavo, jog užteks kelias dienas pastreikuoti ir darbdaviai tuo jau sutiks su viskuo. Grešiant kilti spontaniniam, neapgalvotam, kiršinamam streikui, Profesinė Sąjunga pasistengė pati paimti streiko vadovavimą. Tuo buvo išvengta politinio atspalvio ir kartu neduota pasireikšti komunistų partijai.

Darbininkai reikalavo:

1. Susirgus, už pirmas tris ligos dienas darbdaviai turi mokėti pilną atlyginimą. (Nors Vokietijoje yra privalomas draudimas nuo ligų, bet už minėtas dienas ligonių kasos nieko nemoka).

2. Apmokamas atostogas prailginti nuo 12 darbo dienų iki 18, o mokiniams iki 24 dienų.

3. Už atostogas mokėti dar specialų atlyginimą!

Aišku, tokius reikalavimus darbdaviai negalėjo priimti ir paprastai dėl tokių dalykų nestreikuojama, o stengiamasi įstatymais sutvarkyti. Tačiau kas komunistams rūpi: jiems tik svarbu minias sukiršinti, apgauti, neramumus, nepasitenkinimą sukelti, o taip pat stengtis, kad ir darbininkams gyvenimas sunkesnis būtų. Tuomet jie galės tam drumstam vandenyje sekmingai žvejoti.

Prasidėjo ilgi pasitarimai, derbybos. Darbdaviai greitai sutiko atostogų laiką mokiniams iki 18 metų amžiaus prailginti iki norimų 24 dienų.

Metalų Profesinė Sąjunga atsisakė nuo reikalavimo specialaus atostogų atlyginimo. Buvo iš dalies susitarta ir dėl apmokėjimo pirmųjų trijų ligos dienų.

Abi puses pasirašė susitarimą. Prof. Sąjunga kreipėsi į darbininkus, nurodyma, kad jų padėtis pagerinama ir prašydama baigti streiką. Tam reikalingas darbininkų balsavimas. Čia ir išlindo yla iš maišo.

Nežiūrint, jog dalinai reikalavimai buvo patenkinti ir metalo pramonės Profesinė Sąjunga tam

naujam susitarimui pilnai pritarė, daugiau kaip 3/4 darbininkų pasisakė už streiko tęsimą.

Tuo pačiu metu atėjo sveikimo bei pritarimo telegramos iš komunistinių satelitinų kraštų.

Prof. Sąjungos vadovybė atsidūrė nemalonioje padėtyje. Norint išvengti didesnių blogumų teko jai pasisiskelbti solidarai su darbininkų nuomone ir vėl pradėti čerybas. Mažesnėse įmonėse noras toliau streikuoti kas dieną mažėjo, nes čia agitacijai blogesnė dirva. Tuom pasinaudodami, abi pusės padarė naujame susitarime porą mažų pakeitimų ir jį pateikė darbininkams iš naujo perbalsuoti. Šį kartą už streiką pasisakė tik 60% darbininkų (kad jis būtų tęsiamas reikalinga 75%). Taip buvo baigtas tas vokiečių ūkiui daug nuostolių atnešęs, bereikalingas streikas.

Atrodo, jis bus gera pamoka, dar etidžiau sekti kiekvieną komunistų žingsnį, o ne vien džiaugtis ir girtis pokarinio "ūkiniu stebuklu". Tačiau apie tai teks pakalbėti sekantį kartą. L. S.

Turkijos ambasadorius S. Sarper J. T. apkalino Graikiją, kad dėl jos laikysenos ir kyla Kipro sąloje visokie neramumai.

IZRAELIS VIS TEBESUDARO DIDELIUS SUNKUMUS

nesutikdamas be specialių garantijų pasitraukti iš Gaza ir Aqaba sričių. Izraelio parlamentas, svarstęs užimtą savos vyriausybės poziciją, 72 balsais prieš 29 balsus tai pozicijai pritarė.

Tuo tarpu arabų kraštų vadai susirinkę į Egiptą svarstyti Prezidento Eisenhowerio doktrinos, griežtai reikalauja, kad Izraeliui būtų pritaikytos sankcijos ir tokiu spaudimu Izraelis būtų priverstas paklusti Jungtinių Tautų reikalavimams.

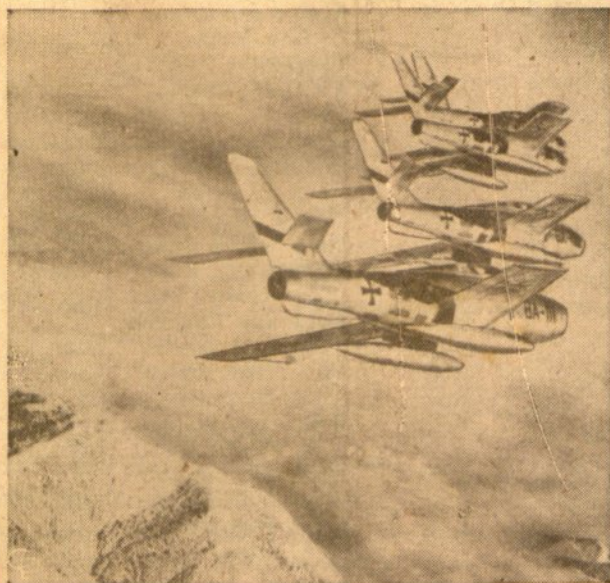
Šiuo požiūriu JAV yra atsidurusi labai sunkioje padėtyje. Izraelis, būdamas beveik JAV pastangu kūdikis, nebeklauso savo tėvo. Iš vienos pusės JAV noras palaikyti gerus santykius su arabų kraštais, iš kitos pusės noras skaitytis ir su 5 milijonais JAV įtakingų žydų, Eisenhowerio vyriausybei užkrovė labai sunkią sprendimų našta. Ir ypač dar, kad ir šiuo požiūriu nei anglijai nei prancūzų nuomonės nesiderina su JAV užimta pozicija.

Generolas Franko suka naują kryptį

Ispanijos diktatorius generolas Franko suka naują kryptį, kaip praneša Ispanijos reikalų stebėtojai. Esą, tarp generolo Franko ir jo falangistų atsiradę nemažai nuomonių skirtumų. Dėl to jis paleido ministerijų kabinetą ir sudarė naują, į kurį atėjo net 12 naujų ministrų. Taip pat įsteigtos ir dvi naujos ministerijos.

Berlyno miesto grožio konkursą laimėjo Viktorija Berger (kairė). Greta jos praėjusių metų Vokietijos grožio konkurso laimėtoja Marina Orschel.

Vakarų Vokietijos dabartiniai lėktuvai, kaip ir pirmajam pasauliniam kare, atžymėti Geležinio Kryžiaus ženklais.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D.Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Cleveland kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registracija: kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaino 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Lietuvą pavergusieji komunistai, norėdami pasigirti ir tuo pačiu padėties nežinančius apgauti, labai dažnai sako, kad jie padarė tokią pažangą visose srityse, kad tik stebėtis ta pažanga reikia. Ir dažnai, kaip pavyzdį, ima dabar Lietuvoje leidžiamą labai didelį skaičių įvairiausių pavadinimų komunistinių laikraščių. Ir įtikinimui pradedą skaičiuoti tų laikraščių vardus.

Ir tikrai, tų laikraščių gausybė. Jūs turite ne tik didesni miestai, bet didesnės įmonės, mokyklos. Tikrenybė turi ne tie miestai ir tos įmonės ar mokyklos, bet turi tų vietovių komunistinės organizacijos. Ir tik jos, niekas kitas daugiau, tų laikraščių turi nį nustato.

Komunistiniai propagandistai apie tuos laikraščius tik kalba, bet gink Dieve, jų į užsienius neišleidžia. Tokių laikraščių į užsienius išleidimas prilyginamas labai dideliu nusikaltimui.

Į užsienius jie išleidžia tik griežtai aprašytą laikraščio skaičių, iš kurių jau negalima susigaudyti tikrosios padėties. Jie specialiai peržiūrimi, kad ten nebūtų tokių žinių, iš kurių aiškėtų tikroji padėtis.

Vienas mūsų bendradarbis pasirūpino, kad redakciją pasiektų ir tokių laikraščių, kurie iš ten uždrausti išvežti.

Tie laikraščiai labai jau mažai, nepaprastai neįdomūs, spausdinami ne kokiai platesnei informacijai, bet specialiai terorui vykdyti, kad visi tos vietovės gyventojai ar tos įmonės darbininkai būtų persekiojami, raginami visas savo jėgas atiduoti komunistinėms užmačioms.

Tokie vietiniai laikraščiai komunistams tarnauja, kaip baisus persekiojimo būdas, kuriuo plakama visi iš eilės, jei tik kiek nusiskundama nuo komunistinių užmačių. Taigi tie laikraščiai atlieka tą pačią pareigą, kokią baudžiavos laikais atlikdavo dvarininko nagaika. Komunistinis pavergėjas tais laikraščiais, kaip matyti juos variant, sūgeba įvairyti ir norimos baimės ir paklusnumo išspausti. Ir tokiuose laikraščiuose pilna apgaulingų, kad palietieji anksčiau to nesuprato, pilna pasidavėjimų, kad pasitaikys, kad toliau visa energija griebis komunistinį įpareigojimą pildyti.

Ir kas gi lieka tokiems asmenims, kuriuos komunistinių organizacijų pareigūnai per tuos laikraščius ir laikraštėlius puola. Tegul tik pabando nepasigauti prisipažinimo, kad iki šiol klido, kad savo klaidų nesigali, kad nepasidada pasitaikyti. Ir jei to nebus padaryta, bematant atsidurs tokiuose sąrašuose, iš kurių pačių artimiausių laikų parenkami "savanoriai" išvykti ir broliškas respublikas anapus Uralo kalnų...

Kad mes rašome ne iš rankovės, štai vienas pavyzdys, paimtas iš "Žemės ūkio Specialisto", leidžiamo Žemės ūkio Akademijos studentams terorizuoti. Jame štai kas sakoma:

"Miškų ūkio fakulteto studentas R. Bagdonas ne

tik nesimoko semestro begybe, bet ir nerimtai elgiasi užsiėmimuose. To paties fakulteto auklėtinis B. Janonis praleidžia svarbius darbus. Štai Agronomijos fakulteto III k. studentės R. Apolianskaitė ir I. Biliūtė užsiėmimų metu šneka ir siu-nėja. Todėl nenuostabu, kad jų pažangumas krinta".

Kitoje to paties laikraštėlio vietoje aiškėja, kad tie puolamieji arba nėra komjaunuoliai arba jų eilese nėra aktyvūs, todėl, pagal komunistinę tvarką, juos ir reikia sunaikinti. Todėl ir naikinama. Naikinama, kaip jau minėjome, tais pačiais metodais, kokiais dar baudžiavos laikais savivaldotojai naikino mūsų žmones. Tik visa bėda, kad dabartiniai pavergėjai tą naikinimo darbą atlieka dar baisiau ir išradingiau, negu anais laikais buvo sugabama atakiai.

Normaliai padėčiai esant, aišku, niekas tokių laikraščių neskaitytų. Bet komunistinė santvarka ir čia išradinga. Jie tuos laikraščius skaityti priverčia. Jie paleidžia tokių laikraščių prenumeratorių rinkėjus su specialiais sąrašais. Ir pabandyk tokio laikraščio neužsisakyti. Tokiu atveju bus dar blogiau, negu apie savo nebūtus prasikaltimus, jame skaityti ištisas koliojimosi skiltis.

Žodžiu, pagal komunistinę moralę tu turi užsimokėti už laikraštį, kuris vėliau per visus metus tave persekios ir tuo persekiojimu visada kreips į komunistinę vągą...

Taigi, va kuriam tikslui komunistai leidžia tiek daug laikraščių, kuriais padėties nežinančius giriiasi, kaip apie didžiulį laimėjimą, kurio buržuaziniai laikais nebuvo.

Geriausiai kalba skaičiai. Štai Kanados lietuvių laikraštis Nepriklausoma Lietuva, Toronto skyrė, rašo: "Bendruomenės rengtas paminėjimas prarastas College Theatre. Atsilankė per 1000, laisvinimo darbui sudėjo 700 dol."

Toliau laikraštis, apie kitą minėjimą, kurio dalyvių skaičių turėtų samoningai korespondentas sumažino, rašo: "Atskiras minėjimas buvo suruoštas Nepriklausomybės Talkos šeštadienį, kuriame dalyvavo apie 100, Nepriklausomybės Fondui sudėjo 500 dol."

Keista, kad į Bendruomenės minėjimą, kuri surinktus pinigais atiduoda VLIKo fondui, 1000 susirinkusių dalyvių sudėjo tik 700 dolerių, kai į Nepriklausomybės Talkos rengtą minėjimą susirinko tik 100, bet sudėjo \$500.

Ar tie skaičiai ne geriausiai kalba, kad Kanados Lietuvių Bendruomenėi reikia rimtai pagalvoti, ar ji yra užėjusi teisingą veiklos kryptį?

DIRVA UZSISAKYTI

galima iš šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

KAS ir KUR

• Kanadon jau yra atvykę, kaip praneša Nepriklausoma Lietuva, 12 asmenų iš komunistų pavergtos Lietuvos. Paskutiniu laiku iš Vilniaus į Windsorą atvyko Bronislova Baidikonytė.

• Anestezijos specialybėje dirbanti gyd. N. Juškenienė vasario 15 d. Clevelando sesijoje (Huron Rd. Igoninėje) išlaikė raštinę American College of Anesthesiologists egzaminus. Ji dirba Marymount Igoninėje su Dr. N. G. De Piero Associates.

• Juozas Pinčias, J. J. Bačiūnų auklėtinis, vasario mėn. 11 d. susituokė N. A. Loikitis.

• A. Fredos (prie Kauno) sodininkystės - daržininkystės direktorium yra Bajorinas. Botanikos sode direktore Lukaitienė, Veterinarijos Akademijos rektorium Čygas.

• Kaune šiuo metu veikia šie kino teatrai: Laisvė, Romuva, Daina, Taika, Kanklės, Baltija ir Pašvaistė. Nėra nė vieno naujai įsteigto, tik kai kurie seni kino teatrai pakrikštyti naujais vardais.

• 1956 metų rudenį į Žemės ūkio Akademiją, esančią dabar Kaune, buvo priimta 325 studentai. Komunistinė spauda giriiasi, kad per dešimtmetį, iš Ž. ū. Akademijos išėjo 1780 įvairūs žemės ūkio darbuotojai. Jų dauguma išsiųsta į kolektyvinius ir valstybinius ūkius. O vienok tie ūkiai nė nepajėgia pasiekti Laisvosios Lietuvos ūkinį lygį.

• Alytaus kultūros namų (bolševikinių) meno vadovu yra V. Kirlys.

• Inž. architektai B. Janavičius ir M. Kleinas rengia Kauno senamiesčio pertvarkymo planą. Tą pertvarkymą nesunku būtų įvykdyti, nes be savininkų atsidurę seni namai baigia sugriūti.

• Kauno komunistų laikraštį Kauno Tiesą redaguoja V. Norvaiša. Laikraščio spausdinama 24,000. Laikraštis per prievartą brukamas visiems tarnautojams, bet iš tiražo matyti, kad įbrukti negali.

• Teodora ir Domas Penikai, vasario 9 d., artimų bičiulių tarpe

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7668

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik susitarus trečdadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

DIRVOS SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintos vaistinės

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistinėną Vytautą Skrinšką. "Ideal Pharmacy" savininkas. Čia išpldomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti. Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiūnos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistai pasiunčiami VISUR. Rašykite mums visais sveikatos klausimais.

Vytautas Skrinška, B. S. Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

iškilmingai atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 m. jubilėjų.

Tėvų pagerbti specialiai buvo atvykęs, atliekantis karinę tarnybą sūnus Romualdas. Penikai gavo daug sveikinimų žodžių, laiškais ir telegramom.

• D. Penikas gyvendamas Vokietijoje redagavo "Mūsų Kelią", o JAV kurį laiką Karį.

• L. Bieliukienė, visuomenės veikėja dalyvauja Rytų ir Vidurio Europos Liberalų Unijoje, New York, kur vasario 5 d. posėdy buvo peržvelgta organizacinė veikla.

Be to, ji atstovauja lietuves moteris Pabaltijo Moterų Taryboje.

NEW YORK

TAUTINIŲ ORGANIZACIJŲ VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 16 d., Brooklyne, Liet. Pil. Klubo patalpose įvyko Tautinių organizacijų 39 m. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir 30 m. nuo dr. Basanavičiaus mirties minėjimas, kurio pagrindiniu kalbėtoju buvo Nadas Rastenis iš Baltimorės.

Jis vėždžiai nupasakojo Amerikos lietuvių veiklą kovoje dėl lietuvių ir jų įnašą bei nuotakas Lietuvos nepriklausomybės atgavime. Pradedamas ir baigdamas paskaitą prel. paskaitė tai dieną pritaikytą savo kūrybą.

Toliau kalbėjo gen. konsulas J. Budrys apie Lietuvą tarptautiniu požiūriu ir LNF pirm. A. Semkas apie Lietuvos laisvinimo akciją.

J. Valaitis pabrėžė aukų rinkimo reikšmę. Meninę dalį atliko jaunas poetas R. Kisieliū, paskaitydamas iš savo eilėraščių rinkinio.

Op. sol. V. Jonuškaitė sudainavo "Tušti palikčiai namai", J. Štarkos ir ketetą liaudies dainų, akomponuojant A. Mrozinskui. Aktorius V. Žukauskas paskaitė iš N. Mazalaitės ir J. Krūmino tai dienai tinkamos kūrybos.

Pajamų gauta 1024 dol. Žmonių atsilankė pilna salė. Minėjimui vadovavo visuomenės veikėjas J. Ginkus.

TORONTO

PO MINEJIMO

Šiais metais LNT Toronto iškingai minėjo dr. J. Basanavičiaus 30 metų mirties sukaktį. Kadangi jo mirtis sutampa su Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo data, tad pats minėjimas įgavo dvigubai iškilmingesnę reikšmę.

Minėjimas įvyko vasario 16 d. vakare lietuvių evangelikų parapijos gana erdvioje patalpose — 1424 Davenport Rd.

Minėjimą pradėjo vietos LNT k-to pirm. K. Kalendra ir pakvietė gen. konsulą Kanadai min. V. Gylį į susirinkusius tarti žodį. Ministeris nuoširdžiai sveikino kalboj išskėlė daug gražių ir naujų minčių ir taipgi padarė

kai kurių pastabų bei sugestijų ateičiai.

Po to sekė P. Budreikos paskaita. Prelegentas išsamiai nušvietė dr. J. Basanavičiaus lietuvišką darbą Bulgarijos ir Vilniaus laikotarpiuose.

Šios didžios šventės bendrais reikalais kalbėjo svečias iš JAV dr. B. Nemickas. Pasveikinęs LNT ir Liet. Laisvės K-to vardu nusakė, kad mūsų vyriausias tikslas iškoti tautai laisvę ir valstybei nepriklausomybę. Tačiau tas kelias, kuriuo Lietuva žygiuos į laisvę, atrodo, dar yra gana ilgas. Priešas klatingas. Mes turime parodyti laisvajam pasauliui jo klastą. Tarptautinio bendradarbiavimo moralė pas bolševikus yra visiškai skirtinga. Jie sudarydami tarptautines sutartis vieną turi galvoj, kad reikalui esant jas galėtų apeiti, nevykdyti. Mūsų jėga menka ir specialiai galbūt niekas neis spresti mūsų klausim. Tačiau sutelktinės 9 pavergtų tautų jėgos jau pasiekia viešąją pasaulio opinią. Mes turime iš laisvojo pasaulio reikalauti, nes laisvasis pasaulis yra prisidėjęs pavergti tas tautas. Mums reikia labiau sustiprinti ryšį, kuris pagreitins Lietuvos išlaisvinimą, — baigė dr. Nemickas.

Tuoju pat vyko meninė programos dalis. Sol. Paulionis, akomponuojant muz. St. Gailevičiui, padainavo: "Už žalios girelės, Banaicio; Balnuok, tėveli, juodberį, Dambausko; Merguželė, brangi — šimkaus. Minėjimas baigtas tautos himnu."

P. Vigras

DETROIT

KONCERTAS PADĖTI JAUNUOMENEI RUOSTIS TAUTOS ATEICIAI

Kaip anksčiau skelbta, ši šeštadienį, š. m. kovo mėn. 2 d., 7 val. vak. Hispanos Unidos patalpose įvyks koncertas ir Užgavėnių vakaras, kuriuos rengia po lietuvių Bendruomenės pastoge veikiantis Komitetas Vasario 16 Gimnazijai Paremti.

Koncerto programa sudaryta iš įvairių literatūrinių, muzikalių ir baletų dalykų. Ši šiupinė išpildys Detroito menininkų grupę, susidedanti iš A. Gubilo, A. Mateikos, G. Memenaitės, J. Milatykės, L. Mingelaitės, V. Ogilvio, J. Pusedro, A. Rastenytės ir P. Zaranos.

Programai vadovauja Just. Pusedris, pranešinėja Vyt. Ogilvis. Pastebėtina, kad tokio pobūdžio koncertai yra dažnai pranašesni už kolektyvinius pasirodymus, kadangi šiandien mūsų sąlygose beveik išimtinai tik individualus meninis pasirodymas teprašoka mėgėjiškumo ribą. Todėl programa žada būti nekasdieniška ir spalvinga.

Po koncerto įvyks šokiai, kuriems gros geras orkestras, ir veiks užgavėniniais valgiais turtingas bufetas.

Patriotinių motyvų yra labai daug mūsų nūdienėje visuomeninėje veikloje. Bet jei tektų galutinai dėti ant svarstyklių lietuviškuosius darbus, mūsų paslauga lietuviškam jaunimui turėtų būti vienu iš didžiausių svorių. Ypač tam jaunimui, kuris lietuviškoje mokykloje gali geriau prisiruošti tautos ateičiai. Todėl rengėjai kviečia Detroito lietuvių gausiai atsilankyti į šį koncertą bei Užgavėnių vakarą. To vakaro pasisekimas bus mūsų visų pasisekimas. Tad iki pasimatymo!

S. Š.

ATVYKSTA CLEVELANDO TEATRAS

Detroito Lietuvių Dramos Mėgėjų Sambūris, norėdamas Detroito visuomenę supažindinti su kaimyninių kolonijų teatrais, yra

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

pakvietęs L. B. Clevelando Apylinkės Vaidilos teatrą.

Svečias atveža L. Fodor 3-jų veiksmų dramą "Brandos atestatas". Šis veikalas Clevelande praėjo dideliu pasisekimu ir visuomenės bei spaudos buvo gražiai įvertintas.

Drama yra versta iš vengrų kalbos ir vaizduoja moksleivių gyvenimą. Ypatingai rekomenduojama pamatyti jaunimui.

"Brandos atestatas" bus suvaidintas Detroito š. m. kovo mėn. 9 d. (šeštadienį) ž val. 30 min. vakaro, Ukrainiečių salėje, 4655 Martin St.

Nepraleiskime progos pamatyti puikų veikalą.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų-Lietuvių k. žodynas	Milžino paunksmė
V. Baravykas 4.00	Balys Sruoga 2.50
Anglų kalbos skaitymas	Medžio Drožiniai gimt. kraštui atsiminti
V. Minkūnas 2.00	Ign. Končius 5.00
Aukso kirvis	Moters širdis
Juozas Švaistas 2.50	Guy de Maupassant 2.60
Altorių šešėly	Naktys Karališkuose
Putinas 6.00	L. Dovydenas 2.00
Anapus teisybės	Ora pro nobis
A. Gustaitis 2.20	J. Gliuda 4.00
Aštuoni lapai	Pavasarių Audroj
B. Pūkelevičiūtė 3.50	I. Simonaitytė 2.50
Anoj pusėj ežero	Po Tėvynės dangum
P. Andriūšis 1.50	Žodžiai Vytės Nemunėlio. Paveikslai V. Augustino 2.00
Audra žemaičiuose	Pirmasis rūpestis
VI. Andriukaitis 2.20	Jurgis Jankus 2.00
Atlaidų pavėsy	Pietų vėjelis
P. Abelkis 4.00	Vytė Nemunėlis 1.00
Agunos ir smėlis	Paklydę paukščiai I
E. Gruodis 1.00	Jurgis Jankus 2.20
Baltasis Vilkas	Paklydę paukščiai II
K. Binkis 1.00	Jurgis Jankus 2.60
Baltis	Pietų kryžiaus padangėje
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Sudarė Gaučys 4.50
Būkite sveiki	Petrus Širovokas
Dr. S. Biežis 2.00	Juozas Švaistas 2.70
Buriavimas ir jūrininkystė	Po raganos kirviu
B. Stundžia 2.00	Jurgis Jankus 1.50
Cezaris	Pabučiavimas
Mirko Jelusič 2.00	J. Grušas 1.50
Crosses (anglų k.)	Pjūties metas
V. Ramonas 4.00	N. Mazalaitė 3.75
Didžioji kryžkelė	Rytų pasakas
B. Brazdžionis 2.00	V. Krėvė 3.00
Duktė	Raudoni batukai
Alė Rūta 2.40	Jurgis Savickis 1.50
Dvynukės	Sudie, pone Čipse
N. Butkienė 1.00	James Hilton 0.75
Daiktai ir nuorūkos	Strėlė danguje
Leonardas Žitkevičius 1.00	Henrikas Radauskas 2.00
Don Kamilius mažasis pasaulis	Saulės Takas
Guarreschi 2.50	Nelė Mazalaitė 3.50
Doleris iš Pittsburgho	Senas kareivis Matutis
Stepas Zobarskas 0.80	J. Jankus 3.00
Eldorado	Senųjų lietuviškų knygų istorija
J. Švaistas 1.80	V. Biržiška, kiet. virš. 3.00
Gyvačių lizdas	papr. virš. 2.00
Francois Mauriac 2.60	Šilkai ir vilkai
Gimdytoja	Rancė Dandierinas 1.00
Francois Mauriac 1.75	Saulutė debesėlius
Gintariniai vartai	L. Žitkevičius 1.50
N. Mazalaitė 2.00	Sventieji akmenys
Gyvulių ūkis	Faustas Kirša 2.00
George Orwell 1.00	Sventoji Lietuva
Giesmė apie Gediminą	Jurgis Savickis 3.00
B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	Teresė Neumanaitė 3.00
Jaunai inteligentai	J. Burkus 3.00
V. Andriukaitis 1.25	Tipelis
Kryžkelės	Pulgis Andriūšis (įrišta) 3.00
A. Vientuolis 3.50	Trumpa diena
Krevės Raštai II d. 5.50	Alė Rūta 4.00
Kaimynai	Tomas Nipernadis
J. Paukštėlis 2.50	August Gailit 2.50
Kaip jie mus suaudė	Tarp pelių ir vyrų
J. Petraitis 1.80	John Steinback 1.25
Kaimiečiai	Trylika nelaimių
V. S. Reymont I-II-III-IV I ir II dalis po 3.00	R. Spalis 1.25
III ir IV dalis po 3.50	Trijų Rožių šventė
Keliai ir kryžkelės	N. Rastenis 5.00
Putinas 2.50	Užgesęs sniegas
Kon - Tili, Thor Heyerdahl 3.75	Aloyzas Baronas 2.50
Kregždutė I	Ugnies parduojas
A. Rimkūnas 2.00	Balys Sruoga 1.00
Kregždutė II	Uždraustas stebuklas
2.75	Stasius Būdavas 2.60
Kregždutė III	Vaižganto monografija
3.00	A. Merkėlis 6.00
Kolchozai Lietuvoje	Vilnius Lietuvos gyvenime
Z. Bačelis 0.50	Dr. A. Šapoka 1.50
Kiškučio vardinės	Velykų pasakas
Stasys Džiugas 1.50	N. Butkienė 1.00
Lietuvos Istorija	Vanagaitis
V. Sruogienė 12.00	monografija 2.00
Loreta	Vyturėliai Laukuose
Stasius Būdavas 1.80	Vikt. Šimaitis 0.75
Lietuvos pinigai	Varpai skamba
Juozas K. Karys 5.00	Stasius Būdavas 2.50
Laiškai žmonėms	Žemaičių krikštai
G. Papini 2.00	P. Abelkis 2.50
Lietuvių Liaudies Menas	Žemaitis nepražus
P. Galaunė 8.50	Balys Sruoga 3.00
Lithuania (albumas)	Žemė dega I d.
V. Augustinas 6.00	J. Savickis 4.50

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

SACHMATININKŲ DĖMESIUI Detroito LSK Kovas, siekdamas išjudinti šachmatų mėgėjus, kurių Detroito mieste yra tikrai nemažas skaičius, kovo mėn. 17 d. 12:15 val., Hispanos Unidos (buv. Liet. Svetainė) patalpose rengia šachmatų simultaną.

Simultaną duoti maloniai sutiko žinomas šachmatų meistris Kazys Škema. Visi, nežiūrint pajėgum, Detroito gyvenantieji šachmatų mėgėjai kviečiami registruotis ir dalyvauti.

Registraciją vykdo šachmatų sekcijos vadovas Mindaugas Gilvydis, telef. WE 3-7461. Dalyviai privalo turėti savo šachmatus.

Savas kaltes verčia kitiems

EMILJA CEKIENE

Vis dar dėl to 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo Keleivis daro toli siekiančių Lietuvos kariuomenės apkaltinimo išvadų.

"...Lietuvos karininkai perversmą neva tai darė, kad apsaugojus Lietuvą nuo bolševizmo, bet kada atėjo tikras "bolševizmo pavojus" Lietuvos karininkai išmainė savo lietuviškas uniformas į sovietiškas ir apie "bolševizmo pavojų" kažkaip užmiršo..." (Keleivis, 1957 I. 16 d.).

Gi Naujienos tą patį klausimą nagrinėdamos, už paskutinę bolševikų okupaciją didelį kaltinimą meta A. Smetonai.

"...O kai Lietuvai atėjo lemiamosios dienos 1939 m. rudėnį į kraštą kuoramiausiai suleido imperialistinės komunistų Rusijos plėšikinę raudonąją armiją... Gi 1940 m. birž. 15 d., atlikęs tik pagrindinį bei esminį "tautos vado", valstybinį aktą, ne pirmo nepajudinęs Lietuvos valstybės bei tautos reikalui — Lietuvos valstybę bei lietuvių tautą gėdinau ir labai nusikalstamai numėtė bei išdavė komunistinės Rusijos terorui ir sunaikinimui..." (Naujienos, 1956 m. gruodž. 15 d.).

Deja, Naujienos užmiršo, kad tuo kritiškuoju Lietuvai momentu, kaip tik buvo ne tautininkų, bet koalicinė vyriausybė, kuri daug ir trukdė A. Smetonos sprendimams, kas labai aiškiai matyti iš paskutinio Lietuvos vyriausybės posėdžio 1940 m. birž. 14 d. Šis posėdis gana išsamiai, su iliustracijomis buvo aprašytas Vienybės 1956 m. liepos 6 d. numery.

Čia duosiu tik keletą pavyzdžių, kas ir kaip iš tos koalicinės vyriausybės prisidėjo prie Lietuvos kariuomenės uinforų pakeitimo.

Min. pirm. pavad. Bizauskas (krikšč. demokr.) siūlė sovietų ultimatumą priimti patenkinant visus tris reikalavimus.

Žemės ūkio min. Audėnas (liaud.) siūlė ultimatumą priimti ir nesipriešinti.

Gen. Raštikis pasakė, jog priešintis būtų nesąmonė, nors tik prieš kelius mėn. dar buvo šaukiamas savo kalboj minėjęs, kad neatiduosime priešams savo žemės anei vienos pėdos.

Gen. Vitkauskas siūlė visus reikalavimus priimti. Merkys taip pat į tą pusę linkęs.

Gi krašto apsaugos min. **Mus-teikis** siūlė būtinai priešintis jėga, nors ta kova nebūtų laimėta, tačiau turėtų bent moralinės reikšmės Lietuvos atečiai.

Valstybės kontr. šakenis — priešintis. **Susisiek. min. Masi-lūnas** — bent pasitraukti vyraiųsbei į Vokietijos pasienį protesto vardan. Kiti svyravo.

O prezidentas **A. Smetona** visą laiką griežtai atmetė bolševikų reikalavimus, tik sutikdamas svarstyti naujos vyriausybės sudarymo klausimą.

"...Mane pasiekė gandas, jog liaudininkų ir krikšč. demokratų ašies žmonės irgi svarstą kavinį pagautą problemą, katriems geriau nusileisti, rusams ar vokiečiams, tarytum nebūtų trečios išeities: Priešintis"! (Iš Smetonos atsiminimų).

Taigi A. Smetona tų reikalavimų nepriėmė ir savo parašo nepadėjo, o paliko pasirašyti, jo žodžiai tariant, ašies žmonėms, jei jie turi drąsos.

Kai matome, prie Lietuvos kariuomenės uniformų išmainymo į bolševikiškas, daugiau pasitarnavo Keleivio ir Naujienų bendraminčiai, negu A. Smetona. Ir į mūsų kraštą suleido plėšikinę raudonąją armiją ne Smetona, protesto vardan pasitraukdamas į užsienį, bet Keleivio ir Naujienų bendraminčiai, pasitike tą armiją su džiaugsmu, iškėlė raudonas vėliavas ir steigdami pagelbinius punktus padėję raudonajai armijai okupuoti kraštą, o 1940 m. birž. 28-29 d. dalino lapelius su Socialdemokratų Centro komiteto parašu, kad jų ilgai siektos 1905 metų idėjos pagaliau įgyvendintos.

Tą patį buvo pareiškęs ir VII-

kas užsienyje dar 1949. II. 2 d. memorandumu per Lietuvos Atstovus įteiktame Didž. Britanijos, JAV ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriams. Tame memorandumu buvo pareikšta, kad Lietuvos prez. A. Smetona, apleidęs Lietuvą protestuodamas prieš sovietų agresiją, tikslu tęsiti kovą dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo. (Santarvė, 1956. Nr. 1).

Lietuvos Laisvės Komiteto Vasario 16 dienos minėjimas

Kiekvienais metais Lietuvos Laisvės Komitetas ruošia priėmimą Vasario 16 d. progą, sujungtą su trumpa ceremonija, Baltų Namuose. Tikslas yra priimti amerikiečius, kuriuos kviešti į bendrą, viešą minėjimą nevisada patogu, nes masiniam minėjime ilgos paskaitos lietuvių kalba, aukų rinkimas ir visa ilga programa išvargintų kitataučius.

Šiais metais tas priėmimas pirmą kartą buvo sujungtas su Gen. Konsulatu ir kvietimai buvo išsiųsti Gne. Konsulato ir Lietuvos Laisvės Komiteto vardu. Trumpa ceremonija buvo atlikta anglų kalba.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAIN 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Priėmimas įvyko vasario 15 d. 5 val. **Gen. Konsulas J. Budrys** pasveikino atsilankiusius ir pareiškė, kad visi lietuviai, kur jie bebūtų, mini tą dieną Lietuvoje ir Šiūre tyliai savo širdyse. Esantieji laisvajame pasaulyje atlieka savo pareigą kalbėdami už pavergtuosius, kad visa tauta yra ištikima Vasario 16 idealams ir tvirtai tiki, kad ateis diena, kai Lietuva vėl užims teisėtą vietą laisvųjų tautų tarpe.

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas **V. Sidzikauskas** trumpai apibūdino minėjimo reikšmę, padėkojo už atsilankymą ir pakvietė Laisvosios Europos Komiteto atstovą **p. Parker**, buv. Nepriklausomybės laikais diplomatinėje tarnyboje Latvijoje ir Lietuvoje, pasakyti žodį.

Ponas Parker nuširdžiais ir šiltais žodžiais prisiminė savo buvimą Rygoje ir Kaune, teigiamai įvertino Baltijos Kraštų atgimimą ir kūrimosi periodą, pa-

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Eigelis J., Chicago	\$1.50
Kriauciūnas K., New York	1.00
Matoska A., Dorchester	1.00
Asevičius St., Cleveland	1.00
Remelkis V., Chicago	1.00
Jurgėla A., Brooklyn	1.00
Dilba A., Bridgewater	1.00
Gubilas A., Detroit	1.00
Pleakis A., Cleveland	2.00
Smulkaitis J., Chicago	1.00
Jakimavičius V., Brockton	3.00
Svilas B., Detroit	2.00
Maziliauskas E., Cleveland	1.00
Ziogas M., Allentown	2.00
Pakulis K., Washington	0.50
Bankauskas V., Chicago	2.00
Braškys A., Sudbury	4.50
Narbutas P., Montreal	0.50
Sandargas J., North Royalton	5.00
Žukaitis V., Dayton	1.00
Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.	

smerkė okupantų brutališką užgrobimą ir visų sutarčių panikinimą ir palinkėjo greito išsilaisvinimo.

Pavergtųjų Tautų Organizacijos Pirmininkas Dr. Vilis Masens irgi tarė žodį. Po jo žodžio **L. L. K-to** pirm. **V. Sidzikauskas** pakvietė visus pasivašinti. Skaitlingi svečiai mielai tuo pasiūlymu

pasinaudojo ir teigiamai įvertino ir valgius ir lietuvišką vašingumą.

Svečių susirinko virš 120, jų tarpe keletas žinomų žurnalistų. Vienas jų: **Otto Tolišius** iš New York Times. Taip pat pirmą kartą atsilankė Vokietijos Generalinis Konsulas, ministras dr. **Aloph Reifferscheidt**. Atsilan-

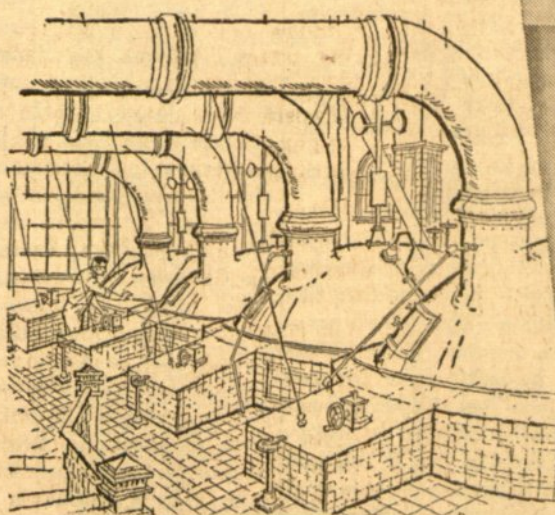
kė taip pat Graikijos Gen. Konsulas **Constantine Triantaphyllakos**; Estijos — **Johannes Kaiv**; Kinijos ministras **P. H. Chang**; Kanados Gen. Konsulo pavaduotojas; Jungtinių Tautų Prancūzų delegacijos nuolatinis narys **p. Rene Fourier-Ruelle** su poniu. **Daugelis** Gen. Konsulų atsiuntė sveikinimus telegramomis.

geram skoniui

YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

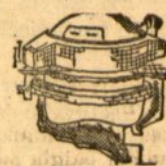
Stroh's yra Amerikos vienintėlis ugnimi gamintas alus!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintėlis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintėlis Amerikos alus gamintas 2000 laips. ugnim. Pamėginkit Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnim gaminto alaus skirtumą.

SKONI

negali kiti prilygti

Kaitinamas iki 2000 laips.

Jums patiks

Stroh's

yra šviėsesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Generolas Kleščinskis - Maskvos šnipas

JONAS BUDRYS *)

(Tęsinys iš pergito numerio)

Žinojau generolo charakterį, todėl irėjau pats: jis būtų puolęs valrininkus ir užtrenkęs duris neįsileistų. Tuo tarpu viską sunaikintų.

— Veskite į vidų, generale, mandagumams ne laikas, kaip tik noriu matyti jūsų svečius.

Negaišdamasėjau su generolu ir agentu iš paskos. Mes su generolu sėdome valgoma-jame už stalo, svečių nebuvo matyti, bet N-a jau šeiminkavo po butą ir iš sandėliuko esančio prie priemenės, jau vedėsi ne tik "svečių", kuris ten buvo pasislėpęs, bet ir kelis lapuž popierio, kurių tas svečias norėjo nusikratyti. Svečias irgi atrodė gerokai sumišęs, išsigandęs ir stovėjo viduryje kambario paraudusiu veidu. Paklausiau jo vardo ir pavardės.

— Semion Sinicyn.
— Sovietų Pasiuntinybės pareigūnas?
— Taip, raštvedys — atsakė.
— Kokios rūšies buvo jūsų santykiai su generolu? — paklausiau.

Sinyciu pažvelgė į atimtus iš jo popierius, kuriuos aš laikiau, mostelėjo rankomis, lyg sakydamas, ką čia padės aiškinimasis. (Prisiminiau anekdotą: "jei aš pasakysiu, kad laukiu čia autobuso — viesvien nepatikėsi"). Po kratos ir apklausinėjimo atleidau jį namo. Net susvyravo vietoje ir išpūtė akis.

— Kaip? — paklausė. — Eikite namo — pakartojau, o N-a išėjo pasakyti agentams, kad jį praleistų. Pradžioje Sinicyn ėjo pamažu, pažįstant Maskvos metodus, gal bijodamas, kad nepašautų jo "pasikesinant bėgti", ir tik geroką galą pajėgęs ir apsidairęs leidosi bėgti tiesiai į Pasiuntinybę. Penktą

valandą ryto jis su pasiuntinybės automobiliu ir palydovu išvyko geležinkeliu į Maskvą.

Tėčiau toliau savo kalbą su generolu.

— Motina ir žmona Maskvoje, — aiškino si generolas.

— Bet tamsta anksčiau nevykote pas jas, o atvykote pas mus, čia tarnavote ir pensiją gaunate.

— Aš visgi rusas... — jau, matyti, pasiduosdamas likimui pratarė Kleščinskis.

— Tamsta revolverį turi? — klausiu generolą.

— Taip, turiu du: bet aš ir leidimą turiu — ne tik paaiškino savaip supratęs Kleščinskis, bet ir iš stalčiaus ištraukė leidimą.

— Na, jei le-i-d-i-m-a (pratešdamas tą žodį) turite, — nusislypsiojau — tai tvarkoj. Apsirenkite ir einame.

Kleščinskis prašė, kad jo nesuimčiau ir, keista, staiga dabar pas jį pasirodė "garbės pajautimas ir Lietuvos interesų gynimas":

— Negerai Lietuvai, skandalas, buvęs Generalinio štabo viršininkas... geriau leiskitė išvažiuoti į užsienį. Aš į Maskvą nevažiuosiu, leiskite išvykti į Argentina.

— Tai ne mano kompetencijoj, aš savo užbaigiau, tolimesnis sprendimas yra Valdžios reikalas.

Kleščinskis pasiėmė visokias vaistų (nuo nepergarbingos ligos), ir atvežiau jį į savo įstaigą. Jau jo bute buvau susipažinęs su tais atimtais iš Sinicyno popieriais: tai buvo trys lapai, išplėsti iš sąsiuvinio ir paties Kleščinskio ranka surašytas chemišku pieštuku, rusų kalba, raportas. Pabaigoje parašas — slapyvardė "Ivanov XII"; apačioje P. S. "Man suteikta teisė nešioti karišką uniformą".

Reiškia, generolas neiškentė nepakelės savo kainos prieš sovietus.

Klausiu generolą, kaip ir kada jo ryšiai prasidėjo. Atsakė, jog jis nematęs sau ateities Lietuvoje, norėjo išvykti į Sovietų Sąjungą, bet jam buvo pasiūlyta pirmiau įrodyti darbais savo lojalumą. Pradžioje reikalaudavo smulkių dalykėlių, o vėliau vis daugiau; — buvote aukštose pareigose armijoje, turite tiek pažinčių — praneškite viską; jei-gu ne — žinosime, kad Tamsta esate priešas, būdamas rusas (korenaj russkij), ir tuo jūsų kaltė yra dviguba. — Jie jau turėjo mano ranka rašytus pranešimus, pakvitavimus. Kas man liko daryti? Už tat mano motina ir žmona nebadavo Maskvoje. Per Pasiuntinybę siunčiau joms laiškus ir iš jų gaudavau, rašė, kad jos globojamos ir gaudavo kiekviena po 250 litų mėnesiui. Nors man buvo pažadėta, kad po metų galėsiu galutinai vykti Maskvon, bet yis atidėliodavo, ir štai...

— O Tamsta pats kiek gaudavai?, klausiu.

— Irgi 500 — atsakė.

Buvo po 23 valandos. Išsiaiškinau telefonu, kur dabar gali būti ministrai. Pasirodė, kad visi trys: ministras pirmininkas, krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministrai buvo karininkų Rūmovėje, kur buvo kažkokių išklmės. Nuvykau ten, pranešiau apie įvykį ir, žinoma, visi apipylė klausimais.

Sekandį dieną buvo pirmas tardymas. Kvotos Skyriaus vedėjas buvo įgudęs, su dideliu stažu, tarnavęs ilgus metus Rusijoje prokuroru, ats. pulk. leit. Prusakevičius. Jis paprašė manęs, kad pavesčiau tardymą vienam jo padėjėjui, Fel. Bortkevičiui. Prusakevičius buvo žvalgybos Skyriaus Juridinės Dalies viršininkas 1920-1923 metais ir turėjo pilną pasitikėjimą žvalgybos V-ko M. Lipčiaus, taip pat ir mano, bet, būdamas gudas, prašė pavesti tardymą lietuviui. Aš visiškai pritariau jo motyvams.

Tiek man jį suimant, tiek per tardymą,

generolas Kleščinskis nieko sensacingo nepasakė, tik stengėsi inažinti savo santykius su Sov. pasiuntinybe, kuriai jis, esą, gelbėdamas savo seną motiną ir žmoną, pranešinėdavęs tik tai, ką "visi žmonės žinodavo". Vienok, taip nebuvo. Jau 1920 m. pavasarį, prieš prasidedant taikos deryboms su sovietais, buvo sudaroma mūsų delegacija toms deryboms vesti. Pe delegacijos narių, buvo numatyta eilė visokių ekspertų. Ekspertu kariškiams reikalamas buvo numatytas Klščinskis, tada dar pulkininkas. Bet Kleščinskis tada pareiškė, kad jis galėtų vykti Maskvon tik tuo atveju, jei jam būtų išrūpinta iš Maskvos absoliutinė ir speciali saugumo garantija, kaip jis ją pavadino — "železnaja gramota". Vieni iš delegacijos žiūrėjo tame bailluma, o kiti pagalvojo, jog pulkininkas tuo norėjo pademonstruoti prieš juos savo antibolševikines pažiūras, kad įgyti daugiau pasitikėjim. Galų gale pulkininkas nuvyko į Maskvą be tos "gramotos". Žinant, kad Kleščinskio motina ir žmona gyveno pačioje Maskvoje ir jis jas aplankė (aplankymo faktą jis man pats patvirtino jį suimant) visai tikrai galima spėti, jog jau tada pulkininkui buvo duota pasirinkti: arba — arba. Vienok generolas kategoriškai ta užverbavimą paneigė.

Ištardžius, Kleščinskis buvo perduotas kariuomenės administracijos žinion (komendantui, ar prokurorui — neprisimenu) ir jam buvo paskirtas Karo Teismas. Teismo sprendimas buvo augščiausia bausmė.

Pabaigai dar turėčiau pridėti, kad Sinicynui atbėgus į Pasiuntinybę ten visi buvo "pastatyti ant kojų": iš ryto, po devynių, per duris išgužėjo į visas puses visas jų pulkas, išskyrus viršūnes. Kiekvienam jų buvo paskirtas postas Vytauto prospekto abiejose pusėse, Laisvės Alėjoje ir per keletą valandų jie tūpėdodami, ar padarydami kelis žingsnius. stebėjo savo pasiuntinybę — negi tikėjosi iš to įvykio kokių nors pasekmių dip-

lomatinė atstovybei?

Sovietų Pasiuntinys tas "gudrusis" Pokrovskis, paprašė audiencijos pas. Užsienių Reikalų Ministrą prof. A. Voldemarą. Peržengęs slenktį, kaip man pasakojo pats profesorius, sustojo prie durų, išskėtė rankas ir pasakė: "vinovat — kaznite" (esu kaltas — bauskite mirtimi). Jam sugrįžus, visi iš Pasiuntinybės pasiųstieji "sekliai" buvo sušaukti atgal.

Popietinė Kauno spauda išėjo su ta sensacinga naujiena ir visą savaitę laikraščiai buvo pūni sieksninių straipsnių su smulkmenomis ir spėliojimais: jei Kleščinskis — "Ivanov XII", tai kas tie nuo I iki XI, o gal net yra XIII ir daugiau? Taip, tokių "Ivanovų", nebūtinai ta pačia slapyvarde, buvo ir daugiau; vienas iš jų taip pat rusas, 1921 m. buv. mūsų kariuomenės pulkininkas, auto bataliono vadas, pabėgęs iš Lietuvos naktį po Kleščinskio nuteisimo.

Pasirodžius spaudoje žiniai apie tokio šnipo suėmimą, įveirios kitų Valstybių Atstovybės norėjo sužinoti apie tą bylą smulkiau. Vieni kreipėsi tuo reikalu į Užsienių Reikalų Ministeriją, kiti, kurie pažino mane asmeniškai, norėjo žinoti iš tiesioginio šaltinio. Tarp tokių buvo ir Britų vicekonsulas p. B. Su juo susitarėm pavarakarieniauti Lietuvos Viešbučio restorane, atskirame kambary. Viešbučio direktorius Dauška, matęs mus išeinant, ir padarė išvadas: apie Kleščinskio darbus mums pranešė britai.

Dar vienas faktas, būdingas Kleščinskiui 1922 metų pradžioje, Metropolijoje, "Trijų Kunigaikščių" kambaryje, trys ar keturi divizijų vadai ir pulk. Čaplikas tarėsi ir konspiravo prieš gen. S. Žukauską. Ten buvo ir gen. Kleščinskis. Kitą rytą jis atbėgo į žvalgybos skyrių ir M. Lipčiui atpasakojo tą suokalbį. Rezultate, keli iš jų (o gal ir visi) buvo paleisti atsargon.

(Pabaiga)

APIE SANTARIEČIŲ DARBUS

(I)

L. SABALIONAS

Trečiaisiais savo organizuoto judėjimo metais santariečiai pradėjo ypatingu atkaklumu nagrinėti išeivijos lietuvių pobūdį. Tuo nereikėtų suprasti, kad šis pagrindinis mūsų išeivijos būties klausimas nebūtų buvęs mums aktualus praėjusio — juo domėjomes nuo savo įsisteigimo pirmosios dienos — tačiau tik šiais metais patį akciją pradėdame vystyti ypatingai padidėjusiu tempu ir sistematingumu.

Mums rūpi šiandien rasti atsakymą į dabarties keliamą esminį klausimą — kas yra kartu ir lietuviška ir gyva dabarties kūryboje ar net ir pačiame plačiajame išeivijos lietuvių judėjime? Šis dabarties momento akcentavimas, žinoma, negali jokiū būdu būti aiškinamas kaip besąlyginis įprastų vertybių ar tai nuvertinimas ar jų atmetimas, o greičiau kaip pastangos kurti — ieškoti vertybių, kurios, kaip minėta, būtų ir lietuviškos ir tuo pačiu gyvos ta prasme, kad jos pilnai išreikštų dabartinės kartos siekimus, uždavinius ir nuotakas. Tai pastangos įprasminėti savo gyvenimą duotoje aplinkoje tol, kol esame priversti toje aplinkoje gyventi. Savita kūryba, kaip realus gyvenimo išraiška — yra kintanti kūryba, kaip kintąs yra ir pats gyvenimas. Ieškoma todėl gyvosios kūrybos ir joje gyvosios lietuviybės.

Kaip pati Santara kad grįžtina savo dinamiškumą nuolatinio minties ir darbo jungimu, taip, manyčiau, ir pačioje gyvojoje lietuviybėje mintis jokiū būdu negali būti atskiriama nuo nuolatinio, kartais net ir paprasčiausio darbo. Mintis įprasmina darbą, gi pats darbas įkūnija mintį.

Savo keliais straipsneliais "Dirvcje" trumpai pristatysiu dėl to lietuvių visuomenės kelėtą dabar dirbamų darbų, ar jau atliktų lietuvių Studentų Santaroje.

"Kantarėlės" leidimas

Galbūt ryškiausiai iš visų mūsų pastangų aukščiausiai minėta mintis ir darbo jungtis atsispindi pastangose išleisti Kosto Ostrausko dramą "Kantarėlė".

Kostas Ostrauskas pažįstamas galbūt daugiau lietuvių studentams, negu pačiai visuomenei. Toje studentijoje — per spaudą ir

įvairių suvažiavimų metu — jaunasis literatas jau anksti atkreipė daugelio dėmesį, kaip pajėgias giliai žvelgti į benamę jo kolegų kartą, į jos būdo savybes, nuotakas, bei troškimus. Kartu su kitais kolegais K. Ostrauskas yra buvęs "Studentų žodžio" redaktoriumi ir savo įnašu yra didėle dalimi prisidėjęs prie to skyriaus dėmesį atkreipiančio lygio atsiėmimo. Jo nuoširdus žvilgsnis į "kartų dvikovą" yra bene vienas iš pirmųjų pastangų problemą racionaliai ir išsamiai panagrinėti.

Studentijoje Ostrauskas buvo mylimas tiek savo asmenybe, tiek savo gyva mintimi. Ar tai Studentų Sąjungos studijų dienose Clevelande, ar antrajame lietuvių Studentų Santaros suvažiavime, Ostrauskas buvo priimtas kaip mūsų kartos dvasinių vertybių kėlėjas. Gal dėl to ir yra visai natūralu, kad tie patys santariečiai ir imasi leisti to mums taip artimo kūrėjo veikalą "Kantarėlę".

Pats darbas mums kelia ir pasididžiavimo ir savotiško prasingumo jausmus — didžiuliamės "savo" literato pristatymu visuomenei ir jaučiame tam tikrą melonumą dalyvaudami prasingame, gyvame darbe. Užsimojimo pasisekimu ne tik kad neabejojame, bet tikime, kad panašaus darbo imsimės ir ateityje. Mus drąsina dar ir tai, kad pati lietuvių visuomenė palankiai sutinka konkrečius darbus. Teko, pavyzdžiui, lankyti Bostone ir ten truputį lėšų šiam darbiui paleisti. Tikrai nuostabu, kad nei vienas lietuvis, paprašytas paramos šiam darbiui, jos neatšakė. Neabejojame dėl to, kad artimoje ateityje knygų lentynos matys "Kantarėlę", o kiek vėliau ir keletą kitų jaunesniosios mūsų literatų kartos veikalų.

"Vasario 16" gimnazijos rėmimas

Šis vienintelis bendros lietuvių gimnazijos laisvajamė pasaulyje išlaikymo darbas, žinoma, reikalingas pačios lietuvių visuomenės įsipareigojimo. Studentija pati iš savęs ir savo iššomis gimnazijos remti nelabai gali.

Studentija gali, tačiau, nuolat priminti savo visuomenės

gimnazijos rėmimo pareigą. O tai santariečių ir bus daroma. Ar tai per savo skyrius įvairiose Jungtinių Valstijų vietovėse, ar per Studentų Sąjungos žmones, ar šiaip įvairiausių susibūrimų proga, bus imamasi darbo šiai institucijai padėti.

Manychiau, kad viso darbo sekėme glūdi lietuvių pareigos tinkamame supratime, kad ne kelių asmenų stambios aukos yra būtinios, o greičiau maža daugumos auka.

Daug ką lietuvis šiandien privalo remti savo auka ir dėl to nebūtų drasu net ir prašyti stambios aukos, tačiau, jei pajėgtume išvystyti tinkamą aukų rinkimo būdą — akciją, kuri pasiektų kaip galimai didesnę lietuvių skaičių — vieno, kito dolerio auka būtų visiškai pakankama, o tuo pačiu ir paties aukotojo perdaug neapsunkinanti. Tat ir mūsų pastangos — išgauti kad ir menkesnę auką, bet iš kaip galimai didesnio aukotojų skaičiaus.

• Tikėdama, kad vienas iš aktualiausių uždavinių yra suapžindinti jaunąją kartą su tais, gal nelabai gausiais, bet įdomiais eksperimentais, kuriais iš įvairių kryptų bandoma praplėsti ligšiolinę lietuviybės sampratą, lietuvių Studentų Santara rengia Gyvosios lietuviybės Mėnesį.

Šis projektas koncentruosis kovo ir balandžio mėnesiais, bet išsities į visą pavasario semestrą. Mėnesio tikslas yra parodyti augančią, į modernių laikų gyvenimą reaguojančią, ieškančią ir naujas vertybes kuriančią lietuvių, kaip ją atstovauja jaunųjų menininkų darbai, naujosios idėjos politiniame ir visuomeniniame gyvenime, paties jaunimo tarpe besiformuojančios nuotakos. Pramatyta plati programa, kurioje bus kviečiamas visas jaunimas.

Talkos laukiama ir iš visuomenės. Lietuviybė neturi sustingti, bet augti! To gi galima pasiekti, tik į šį augimą įsijungiant platesniems visuomenės sluoksniams, ypač gi dinamiškajam jaunimui.

Gyvosios lietuviybės Mėnuo New Yorke atidarytas vasario 9-10 d.d., kur rajoniniame Santaros suvažiavime buvo kritiškai apsvartytas jaunosios kartos nusistatymas mūsų visuomenės politinių ir kultūrinių problemų atžvilgiu. Bostone šie kiek išėstas Mėnuo prisidėjo vasario 15 d. su Leono Sabaliūno provokuojančiu pašnekėsiu "Lietuvis ir

kūrėjas", analizuojančiu naujosios mūsų meninės kūrybos santykį su tautiniu įsipareigojimu. Visai gyvosios lietuviybės Akcijai vadovauja jauniausias Santaros centro valdybos narys Gabrielius Gedvila.

• Ligi šiol literatūrinio nelaikytas Bostono skyrius taip karštai įsijungė Kosto Ostrausko "Kantarėlės" vajun, kad ne tik tai, pirmasis iš Santaros skyrių surinko savo kvotą (50 dol.), bet ir perviršijo ją visu 120 procentų, ligi vasario 18 d. surinkdamas 11 dolerių. Nei įsismaginę skyrius, nei dosnėji bostoniečiai kol kas nenori susistabdyti, ir vaju, tęsiamas toliau.

Dvigubu garbės leidėju tapo p. A. Andrulionis, o garbės leidėjais, paaukoję po 5 dolerius: Br. Kalvaitis, Ignas Vileniškis, H. Liberty, J. Vaičiūrgis, J. Grinkevičius, K. Šakenis, Pr. Lembergas, V. Volodkevičius, A. Kulbis, A. Matulaitis, S. Gedulis, X. ir Santaros filiteris Vyt. Janonis. Nemažai suaukojo ir patys studentai. Gauta net iš svetimačių.

Pavyzdingu įkyrumu aukas rinko Luana Pilkaitė ir Birutė Danerytė.

Skyrius nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams, parodžiusiems tikrą rūpestį studentijos darbu. Ir su nekantrumu laukia, kaip pasireikš penkis kartus gausenės Chicago skyrius bent dešimt sykių didesnėje kolonijoje!

• Chicagoje "Kantarėlės" leidimo vajun įsijungė inž. J. Jukūnas paaukojęs 10 dol. ir Valdas Adamkavičius 5 dol.

• Raminta Švipaitė, uoli New Yorke santarietė, baigė literatūros studijas Queens College ir gavo bakalaurą laipsnį.

• Philadelphia Studentų Sąjungos skyrius pravedė debatus apie jaunimo organizacijas. Santarą atstovavo vietos skyriaus pirmininkas L. Jurskis, o studentus atstovavusiu jų centro valdybos pirmininkas A. Gečiauskas. Debatų buvo visapusiškai įdomu.

PASINAUDOKITE PROGA

Jei ieškote tokios knygos, kuri malonu paskaityti ir miela turėti savo bibliotekoje, pasirpinkite įsigyti šiuos mūsų leidinius:

Žemė dega, Jurgis Savickas, atsiminimai, I t.	4.50
Žemė dega, Jurgis Savickas, atsiminimai, II t.	4.50
Apie laiką ir žmones, Jonas Aistis, atsiminimai	2.50
Mirusios sielos, N. Gogolis, apysaka	3.25
Milžino paunksmė, Balys Sruoga, istorinis veikalas	2.50
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, I t.	2.00
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, II t.	2.00
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, III t.	2.00
Broliai Domeikos, L. Dovydenas, premijuotas romanas	2.50
Rytų pasakas, Vincas Krėve	2.50
Užuovėja, Marius Katiliškis, romanas	3.50
Barabas, P. Lagerkvist, apysaka, Nobelio premija	2.25
Tomas Nėrnadis, A. Gailit, išgarsėjęs eito romanas	2.50
Kon-Tiki, T. Heyerdahl, garsi kelionių knyga	3.25
Karoliai, Guy de Maupassant, rinktinės novelės	2.50
Pavasarių audroj, Jieva Simonaitytė, romanas	2.50
Kolomba, Prosper Merimee, romanas	2.25

Visos šios knygos — rinktiniai veikalai mūsų ir pasaulinėje literatūroje. Apsirinkti negalite nei viena. Užsakydami tris iš čia esančių knygų, ketvirtą pasirenkare nemokamai. Rašykite ir pinigus išsiųskite

TERRA

3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

1957 CLEVELAND HOME & FLOWER SHOW

9 DAYS
INCLUDING
2 Saturdays 2 Sundays
SHOW HOURS
Opening Day, Sat., Mar. 9,
1 p.m. to 10:30 p.m.
Daily until closing day,
11 a.m. to 10:30 p.m.
Closing day, Sun., Mar. 17,
11 a.m. to 8:30 p.m.

ADVANCE SALE TICKETS

50¢ inc. tax

Available at Retail Florists, Garden Clubs, all stores of Burrows and Richmond Bros. Co. until March 7.

BOX OFFICE ADMISSION

75¢ inc. tax

Come Early! Come Often!

MARCH 9, THRU MARCH 17

PUBLIC AUDITORIUM

"Prelude to Spring"

JOS JAUSITE ATSGAIVINĘ vidury dramatiškos miško scenos... gražūs daržai ir žolynai.

GRAŽUS VIDAUS

LAUKO GYVENIMAS!

Viskas įrengta NAUJAI!
• 250 pavyzdžių įkaitant:
• RCA-WHIRLPOOL MIRACLE virtuvė
• GENERAL ELECTRIC KARAVANAS
• Du paskutinio žodžio namai... priešakmbaris, maudyklė, žodynai.

Specialus C.T.S. autobusų patarnavimas!

pareigose, susituokia su I. Stasiukynaitė.

• Santaros Bostono skyriaus vasario mėn. susirinkime R. Miezelis davė Santaros veiklos apžvalgą, o Leonas Sabaliūnas, atvykęs iš New Yorko, pravedė diskusijas apie patriotizmą ir kūrybą, išskeldamas mūsų visuomenėje esančias nuomones apie šių problemų santykį. Gyvoje diskusijoje dalyvavo visi skyriaus nariai. Čia pat buvo pargėta veiklioji skyriaus sekretorė Birutė Danerytė, švenčianti savo gimtadienį, įteikiant skyriaus narių dovaną — didelį lietuvišką albumą ir sugiedant ilgiausių metų. Nuotakingai praėjusį susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas Vladas Eikinas, o pirmininkavo Birutė Danerytė.

VOKIETIJA

WEHNEN LIETUVIŲ KOLONIJĄ MINEJO VASARIO 16

Wehnen lietuvių stovykloje Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 17 d. 9:45 val. stovyklos aikštėje, giedant Tautos Himną, pakeltos vėliavos. Apylinkės Valdybos pirmininkas P. Kazirskis susirinkusiems perskaitė atsišaukimą į laisvuosius lietuvius. Po to bažnyčiose vyko pamaldos, kur pamoksluose ir maldose prisiminta Tėvynė Lietuva, jos vargai ir kančios.

Popiet stovyklos salėje buvo viešas minėjimas, kuriame Apyl. Valdybos pirm. atidarymo žodyje prisiminė už Lietuvos laisvę žuvusius. Susirinkimas atsistojimu juos tyliai pagerbė.

Paskaitą skaityti buvo pakviestas PLB Krašto Tarybos narys kun. A. Keleris. Jis plačiai nūšvietė pastangas Lietuvos laisvei atgauti, gyvenimą laisvoje Tėvynėje, jos pavergimą ir dabartinį vargą. Kartu jis nurodė ir reikalingumą mūsų susiklausymą stiprinti ir nenustoti tikėjimo į Tėvynės išlaisvinimą.

Vargo Mokyklos vaikučiai, vadovaujami mok. J. Atienės, gražiai padėklamavo ir parodė vaizdelį iš senosios Vargo Mokyklos, kada motina prie ratelio savo vaikus mokė lietuviškai skaityti. Po minėjimo vietos BALFO Salpos Komisija, dėka geraširdžių Amerikos lietuvių paramos, surengė visiems vaikams malonų pobūvį. Vaikai pavaišinti kakava, pyragais, vaisiais ir saldumynais. Likusias gerybes duota

ATITAI SYMAS

Mano rašinys "Bendruomenės labu besirūpinant" ("Dirvos" 8 nr.) vienas sakinyų yra surinktas šiaip: "Maža juose (t. y. posėdžiuose) dalyvauti ir laiką aukoti — centro valdybos nariams tenka taip pat ir atskirus klausimus referuoti, sutartinai, vieninagai ir darniai", turi būti: "Maža juose dalyvauti — centro valdybos nariams tenka taip pat ir atskirus klausimus referuoti, sutartas pareigas atlikti ir t.t. Šioj vietoj galima taip pat pasidžiaugti, kad centro valdyba dirba sutartinai, vieninagai ir darniai".

St. Barzdukas

vaikams nusinešti į namus. Ta proga vaikai gražiai padainavo ir prie lietuviškos plokštelių muzikos pažaidė ir pašoko. Šiuo pobūviu vaikams suteikta daug gražaus džiaugsmo.

MIRĖ P. VILTRAKIENĖ

Po sunkios ligos vasario 5 d. 1957 m. Vokietijoje, mirė a. a. Paulina Viltrakienė, 38 m.

Palaidota Muenchene. Mirusioji yra kilusi iš Suvalkijos ir prieš karą gyveno Pilviškio apylinkėje.

A. a. Paulinos gyvenimas buvo begalo sunkus ir be džiaugsmo. Būdamas ligota negalėjo rūpintis savo sūneliu Vygtantu, kuris buvo ir yra dabar vokiečių prieglaudoje. Jos sūnelis būdamas 4 m. susirgo nepagydoma liga ir tas daug prisidėjo prie jos negalavimų. Per visą savo gyvenimą sužinoti apie savo vyro likimą, bet tas matomai, žuvo kare. Daug kentėjusiai a. a. Paulinai, tegul bus lengva svetima žemelė.

RADIO — TV TAISYMAS AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Saukti kiekvieną laiką

8008 Clark Ave.

Telef.: OL 1-1790

Kiek jūsų ATEITIS verta?

Niekas, žinoma, nežino kas bus. Bet su pinigais banke jūs galite būti pasiruošę pasinaudoti geromis galimybėmis, kurios gali pasitaikyti. Tuo pačiu metu, dėkite pinigus dėl pakelyje esančių nelaimių.

Taip, dalis jūsų finansinio plano turėtų turėti naudojimą pinigų rezervą. Pradėkite dabar taupydami kiekvieną dieną pas Society — kur klientai turėjo tą patį

patarnavimą, paruoštus fondus, ir nepertrauktus dividendus daugiau kaip 107 metus!

Leiskite mums padėti jums taupyti! Jei jūs turite biudžeto bėdą, autarkite pasiūlymą su mūsų Home Budget Consultant... Šaukite TOwer 1-4000.

Society FOR SAVINGS
IN THE CITY OF CLEVELAND

Mokesčiai paliečia vargšą ir turtuolį

Pajamų mokestis

JONAS KAZLAUSKAS, Cleveland

Pajamų mokesčių įstatymas nustato, kad pajamų mokestis mokamas nuo bruto pajamų (Gross Income). Ši taisyklė galioja tiek privačiam asmeniui tiek biznui. Tačiau tas pats įstatymas numato tam tikras išimtis:

1. Pajamos, kurios nėra įskaitomos į bruto pajamas ir už kurias nereikia mokėti mokesčio.
2. Išlaidos, kurios gali būti atskaitytos nuo bruto pajamų — gautas skurtumas vadinasi atitaisytos bruto pajamos (Adjusted Gross Income).
3. Išlaidos, leidžiamos atskaityti nuo atitaisyto bruto pajamų, likusios pajamos vadinasi netto pajamos (Net Income).
4. Asmeninės išimtinės (Personal Exemption), kurias atėmus nuo netto pajamų, turime mokestines pajamas, už kurias jau ir reikia mokėti.

1. Šių pajamų kategoriją, už kurią nemokamas pajamų mokestis, sudaro senatvės pensijos, mokamos federalinės socialinės globos įstaigos, bedarbio pašalpos, mokamos kiekvienos iš 48 valstybių, draudimo premijos turto nuostolių atlyginimui, kompensacija už sveikatos sužalojimą, gyvybės draudimo premijos iš jo yra įskaitomos, karo veteranų ir jų šeimoms pašalpos, studentams stipendijos ir nuosimčiai už valstybių (States) bei savivaldybių paskolos lūkstus.

Visos kitos pajamos, kurios nėra specifiniai įstatymo paminėtos kaip neįskaitytinos į bruto pajamas, privalo būti deklaruojamos: visi įvairūs atlyginimai — uždarbiai, pelnas iš turimo biznio, nuosimčiai už santaupas ar paskolas, nuomos, komisijų pajamos, pelnas parduodant ar iškeičiant turtą ir dividendai. Tačiau mokestis nėra mokamas už visas bruto pajamas. Įstatymas leidžia visą eilę įvairių atskaitymų nuo bruto pajamų, kad gautųsi atitaisytos bruto pajamos.

2. Pagrindiniai atskaitymai nuo bruto pajamų yra: visos biznio išlaidos, išlaidos sąryšyje su išlaikymu bei administravimu turto, už kurį gaunama nuoma, tarnautojo kelionės bei susiekimo išlaidos, turinčios ryšio su tarnyba, kai kueros keliaujančio agento (pardavėjo) išlaidos už kurias jis yra kompensuojamas (tarnautojas privalo parodyti kompensaciją kaip pajamas, ir nuostoliai susidarę parduodant ar iškeičiant turtą.

Sekantis pavyzdys pavaizduos atitaisytas bruto pajamas.

Namų pardavimo agentas 1956 m. uždirbo \$7,000. Ši suma yra jo bruto pajamos. Nuo šios sumos jis turi teisę atskaityti savo susisiekimo išlaidas. Sakysime, kad jis praeitais metais sąryšyje su bizniu padarė 5,000 mylių, kurios jam kainavo \$500 įskaitant amortizaciją. Šias išlaidas jis turi teisę atskaityti nuo savo bruto pajamų ir jo atitaisytos bruto pajamos bus 6,500 (7000 — 500). Tuo tarpu mašinisto dirbančio Fordo fabrike 1956 m. metinis uždarbis \$7,000 bus jo bruto ir kartu atitaisytos bruto pajamos, jei jis jokių kitų pajamų ir leidžiamų atskaitymų neturi. Vadinasi, turint vienintelį pajamų šaltinį uždarbius — algas, jie sudaro atitaisytas bruto pajamas.

3. Atskaitymai nuo atitaisyto bruto pajamų turbūt plačiausiai yra žinomi ir daugeliu atveju mus liečia. Čia įeina aukos bažnyčioms, labdaros ir švietimo organizacijoms. Visos aukos ar dovanos negali viršyti 20% atitaisyto bruto pajamų, tačiau riba pašoka iki 30%, jei ši ekstra 10% aukų bus bažnyčioms, laisvai nuo mokesčių auklėjimo in-

stitucijai ar ligoninei ir pradedant 1956 m. medicinos tyrinėjimo organizacijai.

Toliau seka nuosimčiai bankui ar privačiam asmeniui už paskolą ir įvairūs mokesčiai, išskyrus federalinius

Visi valstybiniai, apskričių ar miestų pajamų, vartojimo (sales and use) mokesčiai, egzistuoja paskirose valstybėse ar miestuose. Visose valstybėse veikia benzino, nekilnojamo turto ir automobilio numerio mokesčiai. Oklahomos, Massachusetts, Floridos, New Jersey ir Pensilvanijos cigarečių mokestis ir Maine, N. Dakotos, Massachusetts bei Pensilvanijos alkoholinių gėrimų mokestis.

Gydymosi išlaidos ir vaistai turi viršyti tam tikrą procentą atitaisyto bruto pajamų, kad mokėtojas galėtų jas atskaityti. Išlaidos daktarams, ligoninėms ir gailestingoms seserims už priežiūrą, viršijančios 3% atitaisyto bruto pajamų, o vaistai % yra atskaitomi.

Vaikų iki 12 metų priežiūra liečia našles, našlius ir mažų pajamų šeimas. Našlė ar našlys gali atimti iki \$600 į metus už vaikų saugojimą (skaičius nesusvarbu). Dirbanti žmona šia privilegija gali pasinaudoti jei ji deklaruoja pajamas kartu su savo vyrų ir jų abiejų atitaisytas bruto pajamas yra iki \$4,500, kiekvienas šimtas virš \$4,500 mažina šimtu atskaitymą, pasiekus \$5,100 ribą; visi \$600 yra prarandami.

Vertė pavogto, pamesto, gaisro ar gamtos nelaimės sunaikinto turto ir įvairių nelaimingų atsitikimų nuostoliai, kurie nėra kompensuojami draudimo įstaigų. Galiausiai tektų paminėti įvairios dirbančiojo išlaidos sąryšyje su jo darbu: specialūs darbo drabužiai ir jų plovimas, smulkūs įrankiai bei unioms mokamas mokestis.

Pažymėtina, kad užuot vadinus visas minėtas išlaidas, mokesčių mokėtojas gali atskaityti 10% savo atitaisyto bruto pajamų. Šis atskaitymas vadinamas standartinio atskaitymu, ir negali viršyti \$1,000 asmeniui arba šeimai, ar \$500, jei šeimoje vyras ir žmona deklaruoja savo pajamas atskirai.

Prieš pasirenkant vieną iš šių metodų, reikia paanalizuoti abu, jei vadinant išlaidas jos sudaro daugiau negu 10% atitaisyto bruto pajamų — naudoti šį būdą, jei mažiau — pasirinkti prie standartinio atskaitymo.

4. Atėmus nuo atitaisyto brut-

to pajamų išvardintas išlaidas ar standartinį atskaitymą gaunamos netto pajamos. Nuo jų dar leidžiama atskaityti asmeninės išimtinės — \$600 asmeniui. Papildoma išimtinė duodama mokesčių mokėtojai ar jo žmonai sulaukus 65 m., ir taip pat dar viena išimtinė yra leidžiama akلام mokesčių mokėtojai ar jo žmonai, šiuo atveju asmuo turi 3 išimtinės (\$1,800).

Išidėmetina, kad papildoma išimtinė neleidžiama, jei kuris iš laikomų šeimos narys, bet ne mokesčių mokėtojas ar jo žmona, yra 65 m. ar aklas.

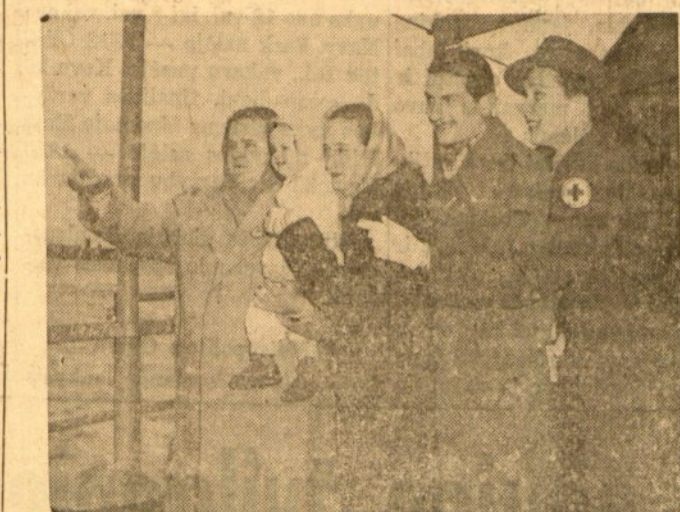
Viena išimtinė leidžiama už kiekvieną išlaikomą šeimos narį ar giminaitį, tačiau turi būti išpildyti kai kurie reikalavimai. Vaikai ar giminaičiai, jei nėra JAV piliečiai privalo gyventi JAV, Canadoje ar Meksikoje. Šis nuostatas netaikomas vyrui ar žmonai. Vaikai virš 19 m. amžiaus, jei nelanko mokyklos, negali uždirbti daugiau, kaip \$600 į metus. Vienas iš pagrindinių reikalavimų yra, kad mokesčių mokėtojas gali imti išimtinę tik jei jis teikia daugiau negu 50% išlaikomojo pragyvenimo išlaidų. Išimtis tam nuostatai yra kai keli broliai ar seserys išlaiko savo seną tėvą ar motiną, nors ne vienas neteikia virš 50% jo ar jos pragyvenimų išlaidų. Jie gali susitarti kuris pasiima išimtinę. Šiuo atveju leidžiama vienais metais išimtinę imti vienam, sekanciais metais kitam broliui.

Atėmus išimtinės nuo netto pajamų gaunama mokestinių pajamų suma, nuo kurios yra mokamas mokestis.

(Bus daugiau)

Amerikos Raudonasis Kryžius išleido 5 mil. dolerių gelbėdamas vengrų pabėgėlius. Nuotraukoje Raud. Kryžiaus pareigūnė globoja vengrus pabėgėlius.

(Bus daugiau)

Amerikos Raudonasis Kryžius išleido 5 mil. dolerių gelbėdamas vengrų pabėgėlius. Nuotraukoje Raud. Kryžiaus pareigūnė globoja vengrus pabėgėlius.

Ohio Gubernatoriaus O'Neill pagerbimo banketas

Šį ketvirtadienį, vasario mėn. 28 d., Carter viešbutyje, 6:30 val. įvairių tautybių sudarytas komitetas, kuris talkino rinkimo metu į gubernatorių išrinkti C. William O'Neill, rengia specialų banketą. Jo metu bus pagerbtas išrinktas Ohio gubernatorius, išklaudyta jo pranešimo ir atskirų tautybių meninio pasirodymo. Kalbėtojais numatyta Clevelando didžiųjų laikraščių — Plain Dealer, Press ir News redaktoriai. Taip pat vienas kalbės iš svetimkalbių laikraščių redaktorių.

Kiek žinoma, pagerbime dalyvaus ir keliosdešimtys lietuvių, kurie vienokiu ar kitokiu būdu yra talkinę rinkimų metu. Taip pat meninėj programoj dalyvaus ir čiurlionio ansamblis, diriguojamas muz. A. Mikulskio. Su čiurlioniečiais drauge dainuos ir Aldona Stempuzienė.

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato, New Yorke paieškomi asmenys: Abromavičius Stasys, gimęs 1917 metais.

Baltrunienė - Pupelytė Ona ir jos sesuo Petronienė Valia, gyveno Buenos Aires, Argentina. Baronienė - Gaidamavičiūtė Vladislava, d. Antano.

Bražys (Bražinskas) Jonas, sūnus Juozo.
Bučiūtė-Jankunienė Antanina ir Jankunas Romualdas.
Budavienė-Degutytė Agnietė, iš Tauragės apskr.
Bujanaušienė Ona, iš Marijampolės ir jos sūnus Stasys bei duktė Mary.
Burnys Zenonas.
Česnavičienė Uršulė, iš Budėžių k., Vilkaviškio apskr.
Dambrauskaitė - Kubiliūnienė Elena, d. Apolinaro.
Degutytė-Budavienė Agnietė, iš Tauragės apskr.
Dinapaitė - Zimlienė Marijona, iš Kaltinėnų val.
Dzindzeleta Aleksandras, sūnus Jono.
Gaidamavičiūtė - Baronienė Vladislava, d. Antano.
Globis Antanas, sūnus Antano.
Grigaitis Jonas, sūnus Petro, iš Vilkaviškio apskr.
Grigaliūnienė-Juknevičiūtė Marijona, duktė Silvestro.
Ivanovas Kostas, sūnus Aleksandro.
Jankunienė-Bučiūtė Antanina ir Jankunas Romualdas.
Jonaitis Antanas ir Petras, sūnus Antano, gyveno Elizabeth.
Juknevičiūtė-Grigaliūnienė Marijona, duktė Silvestro.
Juočionytė - Kožienė Elzbieta, duktė Motiejaus.
Jurgeliūnas Stanley.
Juronis Juozas, sūnus Jono.
Kairiukštis Jurgis ir Simonas, sūnus Jurgio.
Kiškytė Bronė, gimusi Rygoje, gyvenusi Pandėlio val.
Kožienė - Juočionytė Elzbieta, duktė Motiejaus.
Krincius Jurgis, sūn. Jono, iš Kaltinėnų val.
Krupukaitienė-Valentukonytė, d. Povilo ir vyras Jurgis.

Kubiliūnienė - Dambrauskaitė Elena, d. Apolinaro.
Kuzmickas Saliamonas, sūn. Simono.
Langas Jonas, iš Vabalninko val., turėjo knygyną Worcester, Mass.
Levidkas Jonas, gyvenęs Waterbury, Conn., 43 W. Porter St.
Meškauskas Anicetas ir Jonas, sūnus Kazio, iš Anykščių val.
Naujokaitis Vincas, iš Bartininkų.
Olbiakas Stasys.
Paškevičienė-Pautienytė Julija, vyras Paškevičius Juozas ir duktė Aldona, gyv. Montevideo, Urugvajų.
Pautienytė-Paškevičienė Julija, vyras Paškevičius Juozas ir duktė Aldona, gyv. Montevideo, Urugvajų.
Pavasarys Pranas ir Stasys ir jų sesuo Vizmanienė Mikalina.
Penkauskas Julius, sūnus Antano.
Petronienė-Pupelytė Valia ir jos sesuo Baltrunienė Ona, gyveno Buenos Aires, Argentinoje.
Pupelytė - Baltrunienė Ona ir jos sesuo Petronienė Valia, gyveno Buenos Aires, Argentina.
Ražauskas Aleksandras, gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Rimkus Kazys, sūn. Vinco, iš Akmenės val.

Rudys Juozas ir Mykolas, sūnūs Pranciškaus, iš šiauriečių k., Tauragės apskr.
Skelvis Kazys, gyvenęs Pittsfield, Mass.
Skėma Juozas, buvęs Belgijoje. Skiečius Viktoras, sūn. Juozo. Slaminskas Juozas, iš Bendrių k., Miroslavo-Slabados parap.
Svilienė Milda ir jos duktė Aldona.
Tankus Mikalina, jos sūnus ir duktė Varuka.
Utara Motiejus, iš Mockabūdių k., Keturvalakių val., Vilkaviškio apskr.
Valentukonytė-Krupukaitienė, d. Povilo ir vyras Jurgis.
Vitkauskas Viktoras, sūn. Ignaco, iš Kražių val.
Vizmanienė - Pavasariūtė Mikalina ir jos broliai Pavasarys Pranas ir Stasys.
Zimlienė - Dinapaitė Marijona, iš Kaltinėnų val.
Žukauskas Ernestas ir sesuo Elena, vaikai Vinco, gyvenusi Shenandoah, Pa.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 534 Broadway, So. Boston 27, Mass.
223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.
Kaina \$5.00

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUROPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREITIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baldiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu: Londone, CHI 2107.

Telefoniniai užsakymai automatiškai įrašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PASTO siuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šiling., arba 1 dol. 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą.

Visi patarimai, paaiškinimai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai.

Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas.

Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų.

Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY co's BASEMENT store

Sutaupyk 40 nuošim!

Deluxe Ekstra Storas 100% VILNOS

9 12 ar 15 pėdų pločio EMBOSSED WILTON

šiose dekoratyviose

spalvose:

- Beige
- Pilka
- Žalia
- Nutria

BROADLOOM 6.99

ketvirtainis jardas

KIEKVIENAS JARDAS PUIKIOS VERTES!

Dabar! Tas pats ką jūs prašot, pakartotinai!... gražus broadloom žema biudžetui pakeičiama kaina, pagražinti jūsų kambarį! Dėl laimingo speciales pirkimo mes galim jums pasiūlyti šį puikų pavyzdį geram kilimų koniui, tokia prieinama kaina. Jūs turite pamatyti juos dėl gražių raštų ir puikaus storumo. Bet, ne visos spalvos ir pločiai.

Prašau atsineškite apytikrius išmatavimus.

Patogus išsimokėjimas galimas... Pirkiniams už \$20 ar daugiau...

To May Co.'s Basement Carpet Department

Nemirtingieji prezidentai

EDV. KARNENAS

Savo 189 metų istorijoje Jungtinės Amerikos Valstybės pergyveno virš 30 prezidentų. Bet iki šiol tik dviejų garsiausių prezidentų gimimo dienos yra ypatingai atžymėtos kalendoriuje: vasario 12 — Abrahamo Lincolno ir vasario 22 — George Washingtono. Be to, šių dviejų prezidentų vardai yra įamžinti daugybe paminklų, institucijų, vietovių ir specialiomis knygomis.

Jų vardus žino kiekvienas amerikietis nuo vaikų darželio amžiaus. Ir pasaulinėje istorijoje tie du vardai yra daugiausia žinomi iš visų pirmųjų JAV prezidentų.

Jų vardai yra greta kitų didžiųjų pasaulio reformatorių, epochos kūrėjų, valdovų, tautų vadų.

Bet JAV turėjo ir daugiau prezidentų, kurie istorijon pateko kaip nemirtingi.

George Washingtonas visame pasaulyje yra žinomas kaip JAV tėvas, kaip Simon Bolivaras yra Lotynų Amerikos tėvas, nulėmus visos Pietų Amerikos valstybių nepriklausomybę.

Abrahamas Lincolnas savo istorijon įsirašė kaip Civilinio karo laimėtojas (1861-1865), kada George Washingtono sukurta Federacijai grėsė skilimas ir sugriuvimas, be to, — kaip negrų vergijos panaikintojas. Tai prezidentas reformatorius, kaip Rusijos caras Aleksandras II, kuris beveik tuo pačiu metu baudžiąją panaikino ir dėl to susilaukė panašaus likimo (Lincolnas ir Aleksandras II buvo nužudyti), kaip Kemal Ataturkas, po I pas. karo reformavęs Turkiją, panaikinęs feodalizmą, išlaisvinęs moteris.

Dažnas iš JAV prezidentų atėjo į Baltuosius Rūmus nuo nors ypatingu pasižymėjęs, bet kiekvienas iš jų, išskyrus patį pirmąjį prezidentą — George Washingtoną, turėjo išsikovsky prezidentūra rinkiminėje kovoje, negalėti varžovus. Tik keliems, kaip Andrew Johnsonui (Lincolno žuvis. 1865) ir Harry S. Trumanui (Rooseveltiui mirus. 1945) prezidentūra teko be kovos iš viceprezidentu.

Bet tie pateisino savo vietą Baltuosiuose Rūmuose. Ypač Harry S. Trumanas liko tam žymiausių prezidentų, sėkmingai priėmęs II pas. karo nrie laimėjimo, panaudojęs atominę bombą prieš japonus. Trumano Doktrina išgelbėjęs Vakarų Europos, Graikijos ir Turkijos valstybes nuo ekonominio sugriuvimo ir tuo užkirtęs kelią Sovietų Sąjungos tolimesnei ekspansijai, vėliau parašęs garsius prezidentinius atsiminimus.

Po G. Washingtono, John Adamso, Thomas Jeffersono, James Madisono, penktasis JAV prezidentas — John Monroe (1817-1824) liko didis savo garsia Monroe Doktrina, kuria jis nūkirtė kelią Europos valstybėms klisti į šiaurės ir pietų Ameriką valstybių vidaus reikalus, steigti kolonijas ir jas išnaudoti.

Po Civilinio karo sukrėtimo Amerikai reikėjo ramybės, sunkaus atstatymo darbo. Bet jau 1898 m., prezidentaujant William McKinley, JAV sugebėjo laimėti karą prieš ispanus Karibu jūros erdvėje ir dėl Piliolinu. Išsiplėtus pramonei, jau 26-sis prezidentas — William Howard Taft (1909-1912) iškyla su garsiuoju Taft-Hartley aktu, kuris ir šandien dar naudojamas santykiams tarp darbdavių ir darbininkų reguliuoti.

Sekantis garsus prezidentas yra Woodrow Thomas. Wilson (1913-1920). Jį iškėlė I pas. karas. Nors jis buvo neutralumo šalininkas, bet vokiečių nesivaržymas skandinant Amerikos laivus, priverstė Ameriką stoti karan (1917).

Tada Amerika parodė kaip greit ji susiorganizavo, išvystė savo karo pramonę, apsiginklavo ir didele jėga nulėmė karo lai-

mėjimą santarvininkų naudai.

Po karo jis asmeniškai aktyviai veikė Versalio takios sutartį ruošiant, rūpindamasis teisingos taikos įgyvendinimu. Jo garsi 14-kos punktų deklaracija įgalino daugeliui pavergtų Europos valstybių atgauti laisvę, jų tarpe Lietuvai, Latvijai, Estijai, Čekoslovakijai, Lenkijai, Jugoslavijai.

Herbert Clark Hooveris vertas paminėti dėl jį ištikusios likimo ironijos. I pas. karo metu, Wilsonui prezidentaujant, jis vadovavo maisto ir aprangos pramonei, paskui šelpė karo nuvargintus Europos kraštus. Bet kai jam prezidentaujant kilo depresija pačioje Amerikoje, jis nedrįso griebtis radikalių priemonių, kuriomis jo pasekėjas, Franklin Delano Rooseveltas (1932-1945), gelbėjo Ameriką nuo didelės bedarbės ir skurdo. Tos Hooverio likimo ironijos ir šandien daug kas nepamiršta.

Franklin Delano Rooseveltas savo drąsiu New Deal planu grąžino Ameriką naujam gyvenimui ir kilimui. Ne veltui jis net ketvirtam terminui buvo išrinktas. Jo didžiausias nuopelnas — socialinių reikalų sutvarkymas, įvedus darbininkų socialinį draudimą. Sėkmingai vadovavo II pas. karui. Jis yra vienas iš Atlanto Chartos autorių.

Tik jo užsienio politikoje padarytos apgailėtinos klaidos, per daug pasitikt "draugiška" Sovietų Sąjunga, ir šandien atsiliepia neigiamai ne tik pačiai Amerikai, bet ir visam pasauliui.

Dėl jo politikos vėliau reikėjo kariauti Korėjoje, reikėjo Trumano Doktrinos ir dabar Eisenhoweriui tenka tūpėti...

Šandien Amerikai prezidentauja jau į Baltuosius Rūmus 1953 m. atėjęs II pas. karo vadas — Dwight David Eisenhoweris. Dar gal peranksti jį skaityti prie garsųjų prezidentų.

Pirmasis terminas Baltuosiuose Rūmuose, atrodė, jam buvo tik bandymu ir "praktikavimosi" laikotarpis. Jo eksperimentai pasaulinėje politikoje susilaukė kritikos. Ypač jo viltys iš keturių didžiųjų susitikimo ženevoj ir po to sekusių "ženevos dvasia" iššaukė šypsenu.

Gera, kad kraštas leido jam pasireikšti antruoju terminu. Dabar jis pakilo su naujaisėjimais. Pamatysime Eisenhowerio Doktrinos rezultatus. Yra dar vilties, kad jis pateisins į jį dėdamas viso laisvojo pasaulio viltis.

Amerikos prezidentūra skirtinga nuo kitų demokratinių kraštų prezidentūrų. JAV prezidentas yra kartu ir kancleris, kitaip vadinamas ministeris pirminkas. Tos dvigubos pareigos vienam didelės valstybės pirmajam pareigūnui yra sunkios. Dėl to keista, kad amerikiečiai kritikuoja savo prezidentą dėl jo

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumą ir pigumą.

RAŠOMOS MASINĖLĖS kainos nuo \$60.00.
LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.
FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabrikų nuo \$15.00.
PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.
RADJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.

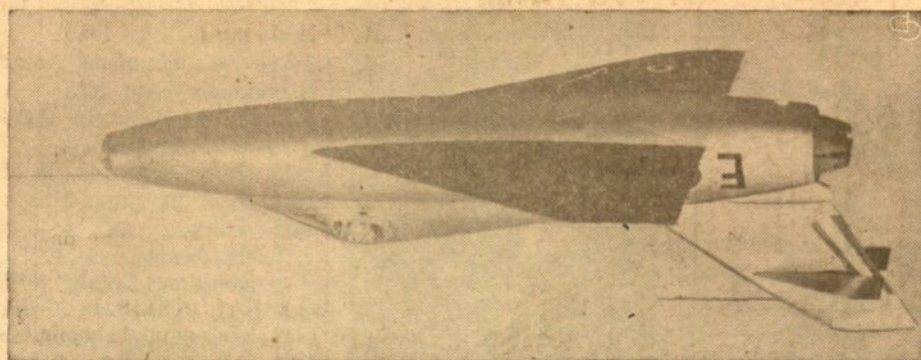
VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportinis ir nesportinis drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, ŠABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus liet. meno kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

Prancūzijos sprausminis lėktuvas Gerfaut II pasiekė tris naujus aukštyn kilimo rekordus. Per minutę ir 22 sek. pakilo 19,500 pėdų, per 2 minutes ir 18 sekundžių pakilo 39,000 pėdų, o per 3 minutes ir 35 sekundes 49,000 pėdų.

"dažnu" atostogų, dėl jo golfo ir žuvalimo pamėgimo.

Atrodo, kad tokios didelės valstybės prezidentas turi dirbti be atvangos, nepasitraukdamas iš Baltųjų Rūmų, lyg jis būtų Baltųjų Rūmų kalnys. Jie nieko nesako kai karaliai ir kitų mažesnių šalių valdovai dažnai atostogauja, jie tarutn užmiršta, kad ir prezidentas yra žmogus, turi savo pomėgius. Jie lyg ir užmiršo, kad kiekvienas buvęs prezidentas savaip mėgo savaitgalius praleisti, pavyzdžiui: Trumanas dažnai savo "karališkoji" jachtąj Potomac upe plaukiadavęs, Key West vasarodavęs.

Sunkios yra JAV prezidentų pareigos, nes po II pas. karo jie yra ne vien Amerikos valdovai, bet ir didelei pasaulinei taikos misijai vadovauja.

Nors pareigos ir sunkios, bet dažno amerikiečio svajonė yra patekti į Baltuosius Rūmus ir išsprausti tarp nemirtingųjų prezidentų. Tai yra pati aukščiausia ir garbingiausia vieta.

DAIL. ALF. DARGIS DALYVAUJA 5-KIOSE PARODOSE

Dail. Alf. Dargis, gyvenęs Rochester, N. Y., surengė savo spalvotų medžio raizinių parodą. Parodoje išstatyta 17 dailės darbų. Paroda vyksta nuo vasario mėn. 11 d. iki kovo mėn. 8 dienos Dept. of Fine Arts, Univ. of Rochester—Rush Rhees Library.

Taip pat dail. A. Dargis su savo kūryba dalyvauja nuo vasario 19 d. iki kovo mėn. 5 d. besitęsiančioj Lietuvių Dailės In-

stituto parodoje Univ. of Colorado, Denver. Savo kūrybą kovo mėn. išstato Univ. of Utah Salt Lake City.

Nuo kovo mėn. 8 d. iki 30 d. dalyvauja su savo kūryba Philadelphiaj 18 metinėj parodoj of the American Color Print Society. Gi nuo kovo mėn. 7 d. iki balandžio mėn. 14 d. Buffalo Fine Arts Akademijoj Albright Art Gallery.

Džiugu, kad mūsų dailininkai su savo kūryba jau prasiškyne kelius į įvairias vertingas dailės parodas.

COLUMBUS

GRAZIAI PAMINĖTA
VASARIO 16

Jau nepirmą kartą clevelandiečiai aplanko Columbus ir jo aplinkų lietuvių bendruomenės minėjimus su gražia lietuviška daina ar turininga paskaita.

Šiuo kartu Clevelando Ažuolų oktetas, vadovaujamas p. Juliaus Kazėno su savo gražia meniška atlikta programa ne vienam lietuviui išspaudė galėsio asarą. Be to Julius Kazėnas ir p. Vacys Jurgelis padainavo solo keletą dainų. Ingrida Stasaitė gražia deklamacija nukėlė klausytojus akimirklai į tėvynę Lietuvą.

Susirinkusių buvo atkreiptas nemažas dėmesys į Juliaus Kazėno mokyklą, jaunutę mokinę Laimutę Obelenytę, kuri labai vykusiai akompanavo oktetui ir solistams. Abi mergaitės buvo apdovanotos gelėmis.

Clevelando svečiai buvo sutikti ir pavaišinti seniau atvykusio lietuvių Klemanso Pociaus. Po programos daktaras J. Mačys ir ponja pakvietė svečius pietums.

Svečiai iš Clevelando paliko labai malonų įspūdį, už ką Columbus ir jo aplinkų lietuviai taria p. Julijui Kazėnui ir jo vadovau-

jamam Ažuolų oktetui širdingą acių ir prašo ir ateityje nepamiršti Columbus. Be meniškos programos buvo paskaita, kurią skaitė dr. Zenonas Prūsas, primindamas, kad kiekvieno lietuvi pareiga kokių nors būdu prisidėti prie Lietuvos laisvės atgavimo. Vasario 16 yra ta šventė, kada kiekvienas lietuvis yra įpareigotas padaryti metinę darbų apyskaita Lietuvai.

Vėliau sekė valdybos rinkimai. Į valdybą išrinkti šie asmenys:

Dr. Zenonas Prūsas, kapitonas Šlekys, Dr. Antanas Jasys.

Į revizijos komisiją: inž. Povilas Dagys, Vosylius Sakavičius, Pranas Visockis.

Minėjimas įvyko Seneca Hotel vasario 24 d. A. J.

Atvykime į žaidynes

Kaip žinome, kovo mėn. 9-10 dienomis Clevelande laukiama suplaukiant arti 100 sportininkų į apygardines vyrų ir moterų krepšinio ir tinklinio pirmenybes. Šių pirmenybių metu turėsite progos pamatyti geriausias šiaurės Amerikos krepšinio ir tinklinio komandas, su Čikagos Nerimi ir Litanica.

Kovo 9 d., šeštadienį, varžybos vyks nuo 12 val. iki 9 val. vakaro Navy Park salėje — 7312 Clinton Rd., vakarų pusėje. Kovo 10 d., sekmadienį, finalinės varžybos vyks visiems žinomoje East High mokyklos salėje — 1380 East 82 St. Varžybų pradžia 12 val.

Pirmenybes globoja Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba.

Metropolitan Opera

šiais metais Clevelande lankysis

balandžio mėn. 22-28 dienomis. Bus pastatyti aštuoni spektakliai, kaip ir visada, Public Auditorijoje.

Iš Northern Ohio Opera Ass'n. pirmiruko Vernon Stopifer pareiškimo matyti, kad šiais metais pastatymuose dalyvaus visi didieji Metropolitan Operos dainininkai.

Šiais metais Clevelande matysime šiuos pastatymus: Lucia

di Lammernoor, Traviatą, II Travatore, Carmen, Pericolą, Toscą, Figaro Vestuves ir Madam Butterfly.

Biletų kainos nuo \$1.00 iki \$10.00. Pavieniai biletai bus pradėti pardavinėti nuo kovo mėn. 25. Grupinius užsakymus galime jau dabar atlikti per Union Commerce Banką, East 9 ir Euclid kampas.

Puikus patogumas! Įsivaizduokite turėti top burners, pečių ir broiler ten, kur jie yra jums patogiaus. Burners yra ten, kur jie jums sutaupe daugiausia žingonių. Pėčius ir broiler yra vidurinio aukščio sienoje... su kontrole užmetamam akim.

Virkit lengviau - virkit geriau su Matchless Built-in Gaso Plyta

Jūs norite pačius moderniausius virimo įtaisymus... Čia ir yra! Built-in matchless gaso plyta, kuri padaro virimą lengvesnį, geresnį, negu bet kada... duoda jums automatinį šilumos kontroliavimą visokiam virimui... net ir top burners.

UŽBŪRTAS TOP BURNER SU "PROTU"!

Termostatiniai kontroliuojamas taip, kaip jūs pėčius. Ugnis nusistato save automatiškai... išsilaiko tokioj temperatūroj, kokią jūs užstatot.

KEPKITE lašinius ir kiaušinius be prižiūrėjimo. Maistas verda be pervirimo. Net ir delikatnas Hollandaise Sauce gali būti paruoštas reguliariame puode. Nepridegs ir nesudegs. Ir jūs galite išlaikyti maistą šiltą šio puikaus burner su protu.

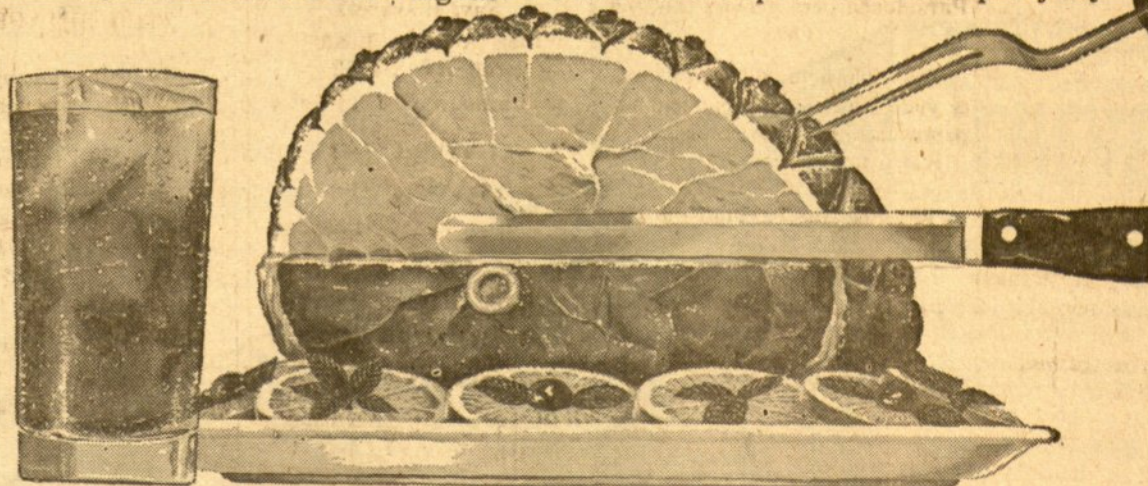
Planuokite savo naują virtuvę su šia matchless virimo kombinacija — automatinis gaso virimas modernioj Gaso plytoj!

Jei jūs gyvenat už mūsų patarnavimo ribų, pamatykite savo LP-Gaso prekybininką.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

naujas žvilgsnis į puikų stalą!

krautuvininką! Naudokite Coke valgant! Pirkite dėl šio specialaus stalo pas jūsų

ORANŽINĖS SPALVOS KUMPIS — gražiausias! Tik sumaišykite kelis lašus mint flavoring iš butelio į apelsinų marmeladą ir aptepkite ant karšto kepto kumpio. Gražinkite

kumpį į pečių 30 minučių kepimui. Paduokite su šviežiais apelsinų gabalais ir daug Coke visiems. Puikus gerimas su kumpiu.

"Coke" is a registered trade-mark. Copyright 1957 The Coca-Cola Company.

Bottled under authority of The Coca-Cola Company by

Parsinešk namo Coke!

THE CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

Clevelande ir APYLINKĖSE

Šį sekmadienį clevelandčiai vyks į Kaziuko mugę

(sk.) Belaukiant Clevelando "Neringos" skaučių tunto Kaziuko mugės, kuri įvyks jau šį sekmadienį, kovo 3 d., iš anapus uždarų virtuvų durų ir išsprūdo visokios paslaptys. Pasirodo, mugės diena, nuo 11 val. Lietuvių Klubo apatinėje salėje bus tikri lietuviški pietūs su barščiais, sultiniu, cepeliniais, koldūnais, bulvinėm dešrom, kisieliu, pyragais ir kt. skanėstais. O Kaziuko mugės stalai bus apkrauti medauninkais, širdimis, saldainiais, sausainiais, baronkom, lėm, rankdarbiais, margučiais. Aišku bus ir tradicinės Vilniaus verbos.

4 val. bus abiejų tuntų sueiga, o po jos mugės džiaugsmas ir skaučių darbėlių vertinimas. Skaučių tėvų k-tas apdovanos nagingiausias skautes. Toliau seks pasilinksminimas, į kurį atvyks žymūs svečiai — Lašininis ir Karapinis. Bus gera muzika, žaidimai ir šokiai, saldus bufetas.

Clevelandiečiai kviečiami sekmadienį valgyti pietus pas skautes, o paskui pasidžiaugti jų mugę bei rankdarbiais.

Tautinio Akademinio Sambūrio rengiami Užgavėnių blynai

įvyks kovo mėn. 2 d. (šeštadienį) Colonial Gardens salėje — 1960 E. 79 St. Pradžia 8 val. vakaro.

Clevelandiečiai kviečiami blynų pobūvyje gausiai dalyvauti. Pakvietimus galima įsigyti pas Sambūrio narius ir Dirvos redakcioje.

Koncertuos Los Angeles

Aldona Stempuzienė penktadienio rytą išskrenda į Los Angeles dalyvauti šv. Kazimiero minėjimo koncerte.

Pianistas Andrius Kuprevičius

kovo mėn. 9 d. koncertuoja Montrealyje.

Antanina Virbickienė,

Onos Karpienės motina, sunkiai susirgo ir paguodyta į ligoninę.

Mirė Juozas Karabinas-Ganson,

clevelandiečiams gerai pažįstamas imtynių rengėjas. Mirė vėžio liga, eidamas 58 m. Į JAV atvyko būdamas 15 m. amžiaus. Apie J. Karabiną ateinančiam Dirvos numery plačiau pažadėjo parašyti K. S. Karpius.

SLA 136 kuopos narių susirinkimas

šaukiamas kovo 3 d. (sekmadienį) 11:30 Dirvos redakcijos patalpose, 1272 E. 71 St. (įėjimas iš namo šono).

Birutės Draugijos Clevelando skyriaus

narės ir norinčios būti narėmis yra kviečiamos kovo mėn. 3 d. į susirinkimą-pobūvį, 454 E. 118 St. p. P. Karosienės bute.

Mokesčių blankus galima užpildyti

adv. Juliaus Smetonos raštinėje — 1704 Lee Rd ir pagal susitarimą telefonu EReview 1-4333

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvių klientus. Būtinai atsilankyt į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delicatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiams maisto produktus.

Paš mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Šv. Kazimieras per radiją

Studentai ateitininkai šį penktadienį per radiją minės Lietuvos Karalaitį šv. Kazimierą.

Programą atliks Dalia Prikockytė, Roma Staniškytė, Nijolė Ambrazaitė ir Egidijus Žilionis.

Skautai dėkoja

Vytauto Didžiojo skautų draugovė širdingai dėkoja Dirvos redakcijai už leidimą redakcijos patalpose surengti draugovės skautų darbėlių parodėlę; Radijo Klubo reikalų vedėjui p. J. Stempuziui už paskolinimą draugovės sueigai ir pasilinksminimui patefono su garsiakalbiais; V. Stankauskui už paskolinimą draugovės sueigai ir pasilinksminimui plokščių ir Neringos skaučių tuntininkai, Pilėnų skautų tuntininkai, skautininkams, draugovės skautų tėvams ir skautėms bei skautams vyčiams gausiai atsilankiusiems į draugovės skautams surengtą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą.

Vasario 16 Gimnazijos rėmėjų būrelių 160, 134 ir 104 apyskaita

Daugumai narių išvykus iš Clevelando, kitiems atsisakius remti, šie būreliai pilnai veikė ligi 1955 m. rugsėjo mėn. Neatsiradus daugiausiai rėmėjų nebuvo galima padaryti pilnų įmokėjimų. Del to 104 būrelis įteko panaiškinti, nes jame liko tik 9 rėmėjai. Likusieji nariai įtraukti į 160 ir 134 būrelius nuo š. m. sausio mėn.

Per 1956 m. buvo surinkta ir gimnazijai pasiūsta:

iš Būr. Nr. 160 — \$104

Būr. Nr. 134 — \$106

Būr. Nr. 104 — \$ 90

Iš viso — \$300

Dalis narių nėra pilnai atsisakė už 1956 metus.

Su pagarba tenka paminėti šių būrelių narius, kurie gimnazijai savo aukomis rėmė ir šiuose būreliuose buvo 4 metus: V. Apinys, A. Bielskus, E. Čapkus, D. Brazaitytė, J. Bružas, P. Bliumentalienė, J. Dumberas, J. Dunduras, P. Jurgaitis, G. Gudėnas, P. Kudukis, J. Kazėnas, L. Kazėnas, A. Kavaliūnas, B. Karkliūnas, F. Kaminskas, J. Krištolaitis, J. Kaklauskas, M. Kriaunys, J. Kizevičius, P. Lelys, H. Maciauskas, J. Margevičius, L. Sargys, K. Šilinis, Č. Satkauskas, I. Satkauskienė, J. Švarcas, J. Steponavičienė, J. Nasvytis, M. Žižniauskaitė, S. Pabrinkis ir Pr. Stempuzis. 3 metus: A. ir O. Mikulskiai, V. Kizlaitis, J. Brazai-

Parsiduoda gera mašinų taisymo vieta

Yra dirbtuvė, didelis sklypas ir visi įrankiai. Taip pat mašinų pertraukimui sunkvežimis. Kaina prieinama.

J. P. Kersis

609 Soc. for Savings Bld. MA 1-1773

Parduodama įvairių gėrimų krautuve,

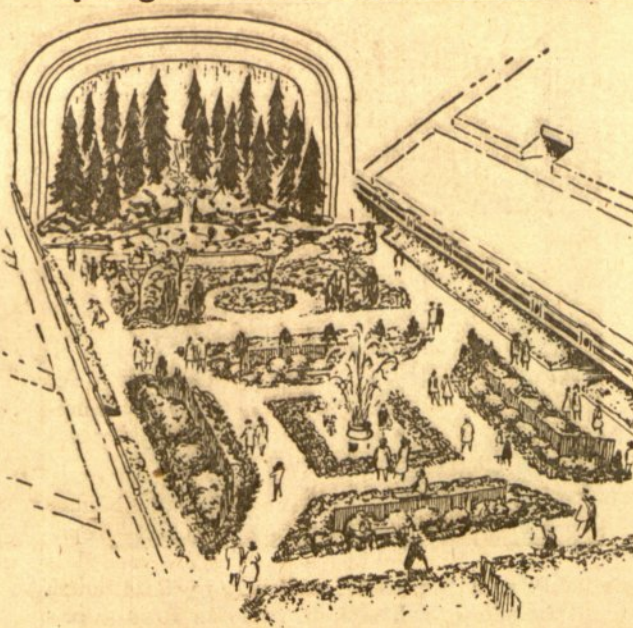
esanti lietuvių rajone.

Kreiptis —

Pix Beverage

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Spring Is Closer Than You Think

The New Year opened with a bang in northern Ohio so far as temperatures and snow are concerned. But in spite of what the weatherman promises in way of more of the same, the touch of Spring is not far away. For the annual Cleveland Home and Flower Show in Cleveland's big Public Hall is scheduled for March 9 through March 17 and as usual will be bigger and better than ever.

This artist's conception of the woodland and flower garden scene gives a good idea of how the main arena display will appear, according to the members of the Florists Association of Greater Cleveland who are right now growing thousands of wild flowers and other flowers, trees and shrubs in their greenhouses in preparation for creating this scene in the "most beautiful show of the year."

Home and garden lovers throughout the midwest are laying their plans now for their annual trips to Cleveland for the Cleveland Home and Flower Show, where they will see everything that's new for the house and garden. And here will also be seen two architect-designed houses fully furnished and landscaped as outstanding Show Homes. One house is sponsored by the Cleveland Chapter of the American Institute of Architects and the other by the Cleveland Chamber of Commerce. Both will be built by members of the Home Builders Association of Greater Cleveland.

tis, V. Benokraitis, J. Marcinkevičius, A. Korsakas ir A. Barzdukaitė. 2 metus: I. Vinsloviene, Vaičaitis ir I. Geležienė, V. Raulinaitis.

Visiems aukotojams būreliuose pasilinkusiams ir išstojusiems, gimnazija širdingai dėkoja.

Dabartiniu laiku būr. 160 globotinė yra 9 kl. mokinė I. Godušaitė, kuri šį pavasarį žada baigti gimnaziją. Būr. 134 globotinė yra II kl. mok. Z. Lengvinaitė, kuri tai pat labai norinti baigti gimnaziją. Buvę globotiniai Adomaitis ir E. Rimša nuo praeitų m. rudens yra išemigravę į JAV.

Būreliams vadovauja ir šiais reikalais prašoma keriptis: J. Citiavičius, 1206 E. 83, telef.: RA

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnaujiną sienų bei lubų tinką. Žiemos metu duodame pagilnimą.

677 E. 128 St. Telef.: MU 1-8368

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAIŠYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.

Nakties telef.: LI 1-4611.

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias ar keičiavsi savo ar keno kiti mašinoj. Jums svarbu žinoti apinaują Travel Accident Policy iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

1-9075 ir Pr. Stempuzis, 880 E. 141 St., telef. MU 1-8450.

Lituanistinės Mokyklos vakaras

Tradicinis Lituanistinės Mokyklos vakaras-balius, rengiamas Tėvų Komiteto, įvyks balandžio 28 d. (atvėlykio sekmadienį) šv. Jurgio parapijos salėje.

Anglų k. kursai

Anglų kalbos ir pilietybės pasiruošimo kursai vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 1-3 val. Norwood knygyne (E. 65 St. — Superior Ave.). Už semesterą reikia mokėti \$7.50.

CADMIJAUS AKUMILIATORIUS — BATTERY AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar beveik. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui parduodamas papiginta kaina. Skambinkite B. Snarskiui — KE 1-0210 arba reikalaukite garažuose.

BALTIC SUPPLY CO., 71 E. 207 St., Euclid 23, O.

GALIŲ JUMS PADĖTI PERKANT AUTOMOBILĮ IR TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar geresnį naudotą automobilį, šaukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.50 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną, įskaitant ir gyvybės draudimą.

Šaukite:

Paulina Mozuraitis, agentas

Telefonas SK 1-2183

Mes kepame visokius pyragus, Lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUMS GERI NAMAI

E. 143 — St. Clair labai gražus dviejų šeimų namas. Nauji gaso pečiai ir vandens šildytuvai. Garažai. Ištaisyta kaip lėlė.

Eddy Rd. — St. Clair keletas vienos ir dviejų šeimų namų pasirinkimas.

RAY NAUSNERIS, Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

11809 St. Clair

UL 1-3919 LI 1-9216

GERI NAMAI

Chimes Realty

Vienos šeimos namas, 7 kamb., 2 garažai, gaso šiluma. Gerai išlaikytas. \$11,600.

Dviejų šeimų. Po 5 ir 4 k. gerai išlaikytas. Kaina \$11,800.

Trijų šeimų. Po 5x4x4 kamb. Atskira šiluma. Mėnesio pajamos \$155. Kaina \$12,700.

Vieno aukšto bungalow, gaso šiluma. Didelis sklypas. Verta apžiūrėti.

Šie namai yra slavų-lenkų-lietuvių rajone.

Šaukit V. Banionį tarp 10 val. ryto ir 6 val. vakaro UT 1-0323

GERI PARDAVIMAI

Grovewood Ave. trijų šeimų namas iš 5, 4 ir 4 kamb., gaso pečiai, geram stovyje, prašo \$21,000.

East Cleveland iš 8 kamb. colonial su 4 mieg., naujas gaso pečius, garažas, prašo \$13,500.

East 185 — 200 St. iš 7 kambarių bungalow, 2 mieg. apučioje ir 2 viršuje, 2 garažai, didelis sklypas, per 10 vaismedžių, prašo \$18,500.

Edgecliffe — E. 207 St. į šiaurę nuo L. Shore Blvd. 2 sklypai po 45x170, prašo už abu \$7,500.

Mes turime parduoti ir daug kitų namų bei sklypų.

Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty

960 E. 185 St.

KE 1-5033

2 šeimų namas

4 kambariai viršų ir 4 apačioj, 2 gaso pečiai, apsauginės langinės, šiukšlių degintojas. Labai geram stovų.

1011 E. 76 St.

(10)

Trijų šeimų namas

E. 127 St., į šiaurę nuo St. Clair, parduodamas 3 šeimų namas, po 6x5x3 kambarius. Gaso pečiai, automatiniai vandens tankai. Dvigubi garažai.

Parduoda savininkas. Šaukite PO 1-7555.

3 butai ir krautuvė

dvigubas sklypas, 2 garažai prie E. 77 ir Donald gatvių.

West Morland and Co. Realtor AN 1-0440

Patariame

gremiamoji

DIRVAI

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

batų taisymas ir oda

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit GA 1-7658 tarp 7-9 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai

6712 Superior Ave.

13515 Euclid Ave.

HE 1-2498

MU 1-8100

MONCRIEF

Visų metų

ORO VEDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Atsakykite savo kaimynistės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subvėmus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savo namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir įspildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAK

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kelias tolimes, bet mielas...

Lietuvos Nepriklausomybės Tautos Los Angeles Atstovybė š. m. vasario 16 d. Scully svetainės patalpose suruošė iškilmingą Nepriklausomybės šventės minėjimą-banketą, kur dalyvavo per 100 asmenų. Sveikinimo žodžius tarė Nepriklausomybės Akto signatras prof. Mykolas Biržiška ir Lietuvos Garbės Konsulas Dr. J. J. Bielskis. Minėjimui vadovavo LNT Los Angeles Atstovybės pirmininkas Dr. P. Pamataitis, meninėje dalyje dalyvavo kompozitorius J. Bertulis ir dainininkė M. Jurkanskienė. Amerikos LRS Centro Komiteto narys žurnalistas Bronys Raila pasakė pagrindinę minėjimo kalbą, kurios kiek sutrumpintą tekstą, kaip aktualų lietuviškajai visuomenei, čia ir spausdiname.

Vasario šešioliktoji buvo, yra ir liks didžiausioji mūsų Tautos džiaugsmo ir laimės šventė. Mūsų vyresniosios ir jaunesniosios kartos žmonės kitos tokios prasmingos ir didingos dienos dar nėra turėję. Po daugiau nei šimtmečio priespaudos vėl prikelti tautą laisvam ir vertingam gyvenimui — yra nuostabi didis ir istorinis žygis. Tad šioji diena ir turi likti ne mūsų liūdesio, dejavimų ir ašaro, bet džiaugsmo ir laimėjimo valios diena, — nežiūrint kokia tragiška bebūtų dabartis ir koks skausmas be spausėtų mūsų krūtinės, tautai patekus senosios maskolinės Kremliaus priespaudos replėna.

Aš čia nesustosiu ties mūsų senosios istorijos atpasakojimais ir Nepriklausomosios Lietuvos stambių kultūrinių, ūkinių ir valstybinių laimėjimų vaizdais. Mūsų vyresniesiems jie gerai žinomi iš patyrimo, o jauniems apie tai galėtų paskaityti tegu ir p. V. Sruogienės neseniai išėjusioje Lietuvos Istorijoje. Pasitenkinšiu čia tik priminę vieną istorinę tiesą: tauta, kuri niekad nekapituliuoja priešams ir likimui; tauta, kuri nuolat ir visomis galimomis priemonėmis kovoja už savo laisvę; tauta, kuri gimdo, puoselėja ir paremia savo didvyrius, geranoriškai pasiaukojančius jos laisvo gyvenimo teisei ir amžinybei, — tokią tautą, tegu kartais ir su nuotrūkiais ir su žiauriomis nelaissvėmis, — paprastai savo tikslo pasiekia.

Laimė, dar yra daug davyinių tvirtinti, kad ir lietuvių tauta savo švento tikslo pasiekė!

AR APSIMOKA?

Neseniai viename privatiniame pokalbyje man buvo pastatytas toks klausimas:

— Na, gerai, bet mes, svetur gyvendami, pagaliau senstame ir mes nesikeičiame. Tuo tarpu sovietų valdomos Lietuvos gyvenimas keičiasi, ten vis priauga nauji žmonės su naujomis, mums dažnai priešingomis pažiūromis. Kai ateis išlaisvinimo metai, ne mes iš užsienio, bet jie nulems naujo tautos gyvenimo būdą. Mes nebūsime jų suprašti ir patys gal jų neaprasime, ir surasti bendrą kalbą bus labai sunku, net gal neįmanoma. Tad ar apsimoka mums iš čia aukotis ir dirbti už tokį būsimą laisvės namą, kuriame mes liktume svetimi ir nebereikalingi? ...

Šis iš pažiūros paprastas klausimas yra itin sudėtingas ir labai rinitas. Jį nedažnas taip nuogai pastato, bet jis glūdi daugelio ir daugelio mūsų senųjų ir

BRONYS RAILA

vėliausiųjų išievių pasamoneje. Jis yra psichologinis paaiškinimas daugelio mūsų išievių dabartinių politinių kivirčių, susiskaldymo, skirtingų vadinamos "laisvinimo kovos" priemonių, ir daugelio mūsų nusilpimų, pasibaisėtinio tautinio apsamanojimo ir skubaus nutautėjimo ...

Ką galėjau anuomet ir ką galėčiau šiandien viešai į tokį nuogą klausimą atsakyti? Ogi taip pat nuogai ... Taip, jeigu klabėti apie apsimokėjimą, tai išievių lietuviui šiandien dirbti Lietuvai ir jos laisvei tikrai neapsimoka. Gal tik mažai asmenų sau, kuri iš to pragyvena, o kitiems ne. Jei žiūrėti apsimokėjimo, tai tektų tik kibtį į įvairius pelningesnius verslus šiame ar kitame krašte, gaudyti ir muštis dėl skatiko, taupyti jį daugiau ir dar su didesne meile, nei Puškino šykštusis riteris, neleisti ir neturėti laiko "niekam", o viską skirti tik sau, savo malonumams, pasitenkinimui ir gerovei.

Jei taip visi lietuvių tautos vaikai klausimą būtų statę nuo 19-jo šimtmečio pradžios, Lietuvos šiandien būtų tikrai nelikę, o tik gausybė lietuviško kraujo lenkų, rusų, vokiečių, amerikiečių, anglų, žydų ar arabų ...

Laimė, visuomet buvo ir tebėra Lietuvos vaikų, kurie dirba ir aukojasi tam, kas "neapsimoka". Kurie jautriai klausia savo žmogiškosios sąžinės ir tautinės pareigos balso. Kurie iškelia knygnešius, o pateko į Sibirą. Pagaliau, kurie tas knygas rašė ir turėjo bėgti iš Tėvynės. Kurie išsukubėjo Nepriklausomybės karo savanoriais, gi okupacijų laikuose — rezistentais, vėliau partizanais. Ir kiti, kurie jų darbus ar karžygišką atminimą rėmė. Visi jie darė ir tebedaro tai, kas "neapsimoka", bet su kuo ir tik su tuo lietuvių tauta tebėra gyva, su kuo ir tik su tuo ji išliks gyva ir atkovos savo laisvę.

VIENYBĖ APACIOJ, NELYGYBĖ VIRSUJE

Kokį laikraštį beskaitytum ar kokios lietuvių grupės susirinkimą belankytum, visuomet išgirsi vienodą tvirtinimą: — svarbiausias visų lietuvių reikalas yra Lietuvos nepriklausomybės atgavimas; tam tikslui ir tam reikalui visi lietuviai turėtų dirbti, aukotis, remti, be pažiūrų skirtumo, neatsižvelgiant į kilmę, socialinę padėtį, amžių ar lytį; visi yra svarbūs, visi reikalingi.

visi su tomis pačiomis pareigomis ir teisėmis; tik vieningas veikimas, vieningas laisvinimo veiklos rėmimas, tik visų dalyvavimas tegali sustiprinti mūsų negausias pajėgas ir artinti prie laimėjimo ...

Taip kalbama ir jaučiama apaciųje, liaudyje, publikos akyse. Jei jeigu tik pakylame aukščiau, jei tik pažūrime į mūsų politikos veiksmų hierarchiją pastebime visai ką kita.

Ten tuojau ima aiškėti, kad ne visi vienodi, ne visi lygiai geri, ne visi vienodai brangūs ir brangintini ir toli gražu ne visų praktikos ar dabarties nuopelnai bei vertė lygiai sveriami. Piniginės aukos iš visų vienodai pagedaivijama, bet tas tuo ir baigiasi.

Iš tikrųjų, paįrodo, kad lietuviai ar jų grupės vieni yra laikomi "gerais", kiti "negerais", vieni "lygiais ir reikalingais", kiti "nelygiais ir atstumtiniais", vieni tinkami, kiti netinkami nusistatymų, vieni nuopelnai didžiausi, o kiti ne tik mažiausi, bet stačiai žalingiausi ... Vieni prileistini, kiti neprileistini, vieni tinka vadovauti, kiti visai netinka. Vieni "atstovauja lietuvių tautos valią", kiti — ne.

Visi lietuviai geri ir reikalingi, visų vienybė būtina, bet tik apaciųje. Gi viršūnėje — jau kitaip. Ten Lietuvos vardu kalbėti, dirbti ir paramą gauti nusipelnė tik tam tikros partijos ar grupės, ir tai nusprendžia ne koks bešališkas teisėjas iš šono, ne istorija ir ne dabartis, bet jos pačios. Visi lietuviai būtų geri, tik ne visos jų partijos geros laisvei siekti, — štai būtų to keisto reiškinio paprastas apibūdinimas. Ir tas reiškinys buvo ir tebėra daugelio mūsų nelaimių ir nesėkmių priežastimi užsienyje.

NEISGIRSTAS PARTIZANŲ PRASYMAS

Daugiau nei prieš dešimt metų Bendrasis Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdis — lietuviškoji aktyvioji rezistencija Tėvynėje, anuomet apibūrusi tūkstantčius Lietuvos karių ir partizanų — sprendė ir užsienio veikėjams pranešė, kad ji apgalestauja užsienio lietuvių politinių veikėjų ir partijų sumanymus neatsakingai kalbėti kovojančios tautos vardu, apgalestauja jų nesutikimus, rungtyniavimus, nesutarimus su diplomatais ir prašo juos susivienyti, bendrai dirbti ir pirmiausia teikti talką rezistencijai. Nes Lietuvos išlaisvinimo raktas buvo ir tebėra Tė-

Popiežius Pijus XII specialioj audiencijoj priėmė naują JAV ambasadorių Italijai J. D. Zellerbachą su poniu.

vynėje, Lietuvos likimas ir jos būsimoji santvarka priklausys nuo Tėvynės pajėgumo tai išsikvoti, nuo krašto gyventojų daugumos valios ir naujų sąlygų, kurios susidarytų po išlaisvinimo ...

Tai buvo labai aiškus ir blavus pagedavimas. Jis buvo čia skelbtas, visi reikiami žygiai mūsų politinėse grupėse buvo padaryti, bet pagedavimas liko neišgirstas. Jis net pradžioje buvo paskelbtas, kaip suklustotas, su falsifikuotas pagedavimas, ir kiekvieno atveju užsienio lietuvių politinių grupių vadams neįpralomas. Ketverių metų laikotarpįje (1944-48 metais) Lietuvos pagrindis vedė didvyrišką kovą su okupantu, sudėjo milžiniškas kraujo ir gyvybių aukas, kol buvo sutriuškintas taip, kaip dar vakar to paties okupanto buvo sutriuškinti Vengrijos sukilėliai.

Tiesa, tuomet dar buvo visai kitoki laikai. Apie Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų partizanų kovas tada niekas užsienio spaudoje nerašė, o mūsų pačių teikiamas žinias atmesdavo, kaip arba nepatikimas arba tik "drumsčiančias pasaulio taikos" pastangas.

Trėmimai į Sibirą neįaudino ir nedomino; jei kas jais ir tikėjo, tai sakydavo, jog suprantama, kad sovietai valosi nuo fašistų ir nacių bendradarbių ... Tad buvo visai ne taip, kaip dabar ryšium su Vengrijos įvykiais. Mūsų politinius pabėgėlius tada ragino ir net vertė grįžti namo, skryningavo ir ne vienas toks tardytojas tyčiojosi iš jų, kai tuo tarpu šiandien vengrų pabėgėlius skraidina lėktuvais Amerikon, skubiai įkurdina kituose kraštuose, supranta jų likimą ir jų laisvės kovos būtinumą bei vertę ...

ABEJOTINOS EVOLIUCIJOS TEORIJA

Paralelę galėtume vesti toliau su dešimtimis smogiančių pavyzdžių. Jie rodo, kad per šį dešimtmetį laikai yra kiek pasikeitę. Lietuvos rezistencija buvo ilgametė; proporcingai su Vengrija, Lietuva sudėjo žymiai daugiau aukų ir turėjo žymiai daugiau politinių pabėgėlių. Gi Vengrijos rezistencija buvo staigesnė, nors trumpalaikė, bet bent per kelias dienas ryškesnė savo pasireiškimu. Ir atbalsiai buvo skirtingi,

tačiau bendrasis rezultatas ir Vakarų reagavimas tas pats.

Pabėgėliams iš Vengrijos suteikta didesnė parama, plati reklama ir jų likimo prasmės supratimas, priimtos kelios rezoliucijos Jungtinėse Tautose ir palietta klanai užuolautos ašarų, bet atsiskaita suteikti realių ir tiesioginę paramą jų kovai, nes ir toliau nusistatyta nejudinti iš oro bolševizmo imperijos, o laukti, kada ji pati ims byrėti ir pavergtos tautos bus pajėgios evoliuciniu keliu susigrąžinti sau laisvę.

Niekam iš mūsų dar neįmanoma atsakyti, kiek tokios viltys yra pagrįstos ir ką jos galiausiai atneš. Jos tik rodo, kad Vakarų pasaulis su Amerika priešakyje, kaip visai natūralu, pirmiausia žiūri savo trumpalaikių interesų. Tautos už geležinės uždaros taip pat turi žiūrėti savo interesų ir, be abejo, jų sveikai protaujančios galvos padarys, o gal jau ir padarė išvadas iš visų praėjusių metų antibolševikinės rezistencijos įvykių. Tautos nori išlaikyti savo gyvybę ir jos atitinkamai prisitaikys padėčiai, nors tai tik daugiau konsoliduotų bolševizmo imperiją.

Ši dabar užviešpatavusi evoliucijos teorija, manyčiau, yra labai bloga ne tik pavergtosios tautos, bet ir Vakarams. Bet jos mes negalime pakeisti ir turime taikytis prie šių gūdžių aplinkybių.

Atėjo metas atitinkamai reviduoti ir pavergtų tautų išieviams savo veiklą, jos prigimtį ir metodus. Jų išlaisvinimo komitetai (gana gausūs), egzilinės vyriausybės, protestų ir memorandumų įteikinėjimas kity valstybių ar tarptautinių organizacijų raštinėms yra netekęs daug savosios reikšmės. Kaip anksčiau, taip ypač dabar svario ir tikėjimo centras vėl turi persikelti į pavergtuosius kraštus, į pačias jų tautas, gyvuosius žmones, jaunimą.

Galvojant apie evoliucinį kelią, čia nebėra taip svarbu, vienkia ar kitokia socialinė, tegu mūsų akimis ir labai netinkama santvarka ten įsigalėtų, bet svarbiau yra pats tautos išsilaikymas, jos gyvybės išsaugojimas, jos žmonių tausojimas, idant viena dieną, sąlygoms susidėjus, tauta būtų dar pajėgi nusipurti priespaudos ir imti savo likimą į rankas.

(B. d.)

AŠ ESU LIETUVIS IR TVARKAU ŠĮ BIZNĮ.
SI VIETA YRA ŽINOMA KAIP
VIC'S GULF SERVICE STATION

MES DUOSIME JUMS GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ,
KOK TIKI GALITE GAUTI MIESTE. PABANDYKITE.
VICTORAS SUMAS — vedėjas
MES DUODAME GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. — KAMPAS
E. 66 ST.
EN 1-9713

UŽ DEMONSTRAVIMĄ AŠTUONERI METAI KALĖJIMO

Keliais atvejais esame minėję, kad praėjusių metų pabaigoje, per Vėlines, Kaune ir kitose Lietuvos vietose įvyko nemažai demonstracijų. Jose ypač aktyviai pasireiškė jaunimas.

Iš komunistinės spaudos matyti, kad dalis tų demonstrantų teisiamai ir tremiama į Rusiją. Štai viename Kauno Tiesos numeryje sakoma:

Kaip jau buvo pranešta, lapkričio 2 d. Kauno miesto kapinėse tarp piliečių, susirinkusių pagerbti mirusiųjų atminimą, pasirodė grupė asmenų, kurie ėmė ardyti

viešąją tvarką. Chuliganai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Šiomis dienomis LTSR Aukščiausiojo Teismo baudžiamųjų bylų kolegija, išžiūrėjusi minėtų chuliganų bylas, pripažino juos kaltais ir nubaudė Juozą Streikauską ir Grigorijų Piskunovą aštuoneriais, o Joną Budrevičių penkeriais metais laisvės atėmimo.

Komunistinė spauda lietuvių patriotas arba kovotojus prieš komunistinę vergiją niekad kitaip nevadina, kaip tik banditais arba chuliganais. O tikrąją būdą tas vardas tinka pavergėjams, nes jie nesilaiko jokių teisės ir moralės principų.

HARTFORD

JUBILIEJINIS TMD KONCERTAS-BANKETAS IR KITOS ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės 39-tąją sukaktį šauiniai paminėjome šv. Trejybės parapijos salėje. Dabar ruošiamės kitai iškilmingai sukaktčiai, Tėvynės Mylėtojų Draugijos įkurdinimo 60 metų minėjimui. Tuo tikslu TMD kultūrininkai, kurių čia yra nemažai, rengia gražų meno koncertą ir banketą. Įvyks sekmadienį, kovo mėn. 3 d., 3 val. popiet Liet. Amer. Pil. Klubu auditorijoje, 277 Lawrence gatvėje, Hartforde. Tai bus graži staigmena vietos lietuvių gyvenime — gražus koncertas ir banketas.

Jubiliejinio koncerto programa bus graži ir įvairi. Dainuos lietuvių — mergaičių choras p. J. Petkaičio vadovaujamas, Lietuvos Operos solistė Vincė Januškaitė. Iš Kanados atvyks p. M. Simonaitis. Taip pat smuikinkė Mery Mazen, pianistė Diana Papijevis ir Mary Lue Marcuss, jaunas čelistas p. Al. Jaras. Akompanuos muz. Eleonora Minnikienė.

Jubiliejo proga bus trumpa 15 minučių paskaita, kurią skaitys Lietuvos Gen. Konsulas pulk. Jonas Budrys iš New Yorko. Žodžiu, programa pritaikyta visiems.

Po koncerto bus banketas svečiams ir menininkams pavaišinti. Tikimasi, kad bus daug svečių iš New Haveno, Waterburio, New Britaino, Manchesterio bei kitų artimųjų liet. kolonijų.

Endruomenės Valdyba pakvietė Bostono artistus suvaidinti Dr. V. Kudirką. Vaidinimas įvyks kovo mėn. 23 d. parapijos svetainėje. — VMK

KAS

UŽSISAKE

DIRVA —

TAS NESIGAILEJO!

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

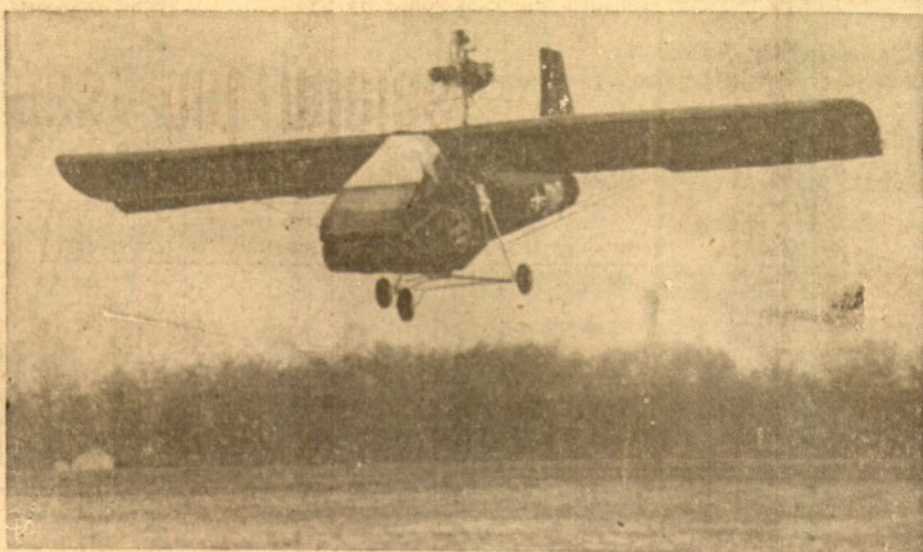
JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgys skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išėina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

Laivyno tyrimo dirbtuvėse specialiems tikslams pastatytas toks guminis lėktuvas. Motoras tik 44 arklio jėgų.